

ВЕСТЕРН

М. Лекриц

БРЕЈОВ ПОСЛЕДЊИ ОБРАЧУН

Р
ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

БРОЈ 280 ● 860 ДИНАРА

ЦЕНА ЗА ИНОСТРАНСТВО: СЛТ 210

ВЕСТЕРН

280

1992

М. Лекриц

БРЕЈОВ ПОСЛЕДЊИ ОБРАЧУН

X-100

Уредник издања
ПИРОШКА МАТИЋ

Рецензент
С. ИВАЊОВИЋ

Лектор
Ј. СТОЈАНОВИЋ

Издаје и штампа НИШЈП »ДНЕВНИК« Нови Сад, Војвођанских бригада 7, телефон 021/621-555 ● Жиро рачун 65700-603-7711 ● Директор »Дневника« Миодраг Карацић ● За издавача: Илија Војновић ● Одговорни уредник: Милорад Предојевић ● Графички уредник: Јулиш Арванитидис ● Секретар редакције: Зденка Карабасил ● Коректор: Драган Матовић
YU ISSN 0353-5916
Рукописи се не враћају

БРЕЈОВ ПОСЛЕДЊИ ОБРАЧУН

Тројица бандита јахали су попречном стазом. Њихови коњи били су свежи и одморни. Стаза је пресецала ливаду, па су они за тренутак нестали као авети у сребрнобелој измаглици.

Млади Теберт стиже јашући узбрдо. Његово сувоњаво лице било је сасвим црвено од напетости и узбуђења.

— Шерифе, долазе! — изговорио је готово без даха.

— Смири се — одговори му Мек. — Видео сам их већ. Сада су доле, на ливади, обавијени маглом.

Теберт је смиривао свог вранца, тапшући га по врату, па га доведе са друге стране до Мека Бреја. Напето је гледао према ливади. Када је приметио да шериф већ има пушку у руци, извуче и он своју брзометку.

— Сигурно намеравају да оду у град — рече младић.

— Стићи ће они тамо, само сигурно на други начин него што су то замислили.

— Где ли је Бил? Надам се да се неће појавити сада, тамо, преко.

— Мора да је Бил видео ове типове — одговори младић и обриса знојаво

чело. — Мислим да ће их пратити све док их ми овде не зауставимо.

— Надам се да ће тако поступити — рече Мек пратећи јахаче погледом. — Како ли сада изгледа поштанска станица? Јеси ли ишта видео?

— Било је тамо већ и тако проклето тихо, а сада изгледа и страшно пусто.

Мек је нервозно грицкао усне. При том некако забринато погледа према путу, питајући се да ли су она два стара човека из поштанске станице још живи. Стеже пушку и дохвати узде.

— Држи се мало иза мене — нареди он младићу.

Тада лагано потера дората напред. Јахао је између црвоточних борова доле, према ливади. Џек Теберт се држао сасвим иза њега. Стаза је водила уз борове. Влажан, мемљив иза њега. Стаза је водила уз борове. Влажан, мемљив мирис осећао се у ваздуху. Неколико птица летело је, свадљиво цвркутајући изнад њихових глава. Но, они то сада нису примећивали, јер су пазили на путељак.

Онда су се појавили бандити. Мек притеже винчестерку уз струк, па јаче ухвати кундак. Џек Теберт подиже пушку на раме, нервозно гутајући плувачку.

Тројица бандита јахали су црне каубојске коње и седели су у седлима на начин типичан за каубоје. Били су то мршави, високи ниткови, лица опаљених од сунца. Само доњи део лица био им је нешто светлији. Изгледа да су после дугог ремена, у поштанској станици, обријали своје браде. Сваки од њих имао је по два колта. Мек је примећивао и пушке које су извиривале кроз ласа причвршћена уз седла. Украси на пушкама светлуцали су на сунцу.

Поглед Џека Теберта био је уперен у Мека. Мек окрете главу и климну младићу. Кратак смешак му при том прелете преко лица.

Мек притисну мамузама свог дората и присили га да пође напред.

Јахачи су застали. Још нису приметили Мека и Џека Теберта. Окренули су се у седлима и гледали уназад. Чули су топот коња који је одзвањао под боровима. Бил Денинг појави се иза њих.

Мек и Џек Теберт су застали држећи пушке уперене у њих.

— Руке увис! — рече Мек гласно.

Тројица бандита су се опет окренули напред. Човек у средини надмено се смешкао.

— Хало, шерифе — рече он, смејући се. — Све је ово шала, зар не?

Мек им дојаха још ближе. Џек Теберт остаде уз њега, а за леђима ове тројице Бил Денинг заустави свог риђана.

Мек испусти узде и упре прст у једног јахача.

— Ви сте Стју Шели? — упита.

— Тачно је. Од свог рођења. На жалост, нису ме питали за сагласност, када су ми дали то име.

Окрену се и одмери погледом Била Денинга. Онда опет погледа Мек Бреја.

— У реду, шерифе. Познајете ме. Шта онда?

— Хапсим вас сву тројицу. Припадате банди Мерта Рубина.

Шелијево церекање престаде. Светли део обријаног лица постаде сасвим сив. Лице његових пратилаца такође су добила укочен изглед.

Сваког од Рубинових људи чекала су вешала. Тројица бандита били су тога исто тако свесни као и Мек Бреј, младић и Бил Денинг.

— Само један непромишљен покрет, и пуцаћемо! — добаци Бил Денинг.

— Откопчајте опасаче и спустите их — нареди Мек Бреј. — Први ћете почети ви.

Бандит коме су биле упућене ове речи поче убрзано да дише. Ноздрве су му се шириле, а поглед његових тамних очију постао је продоран.

Шели се рукама ослони о седло и уздигну рамена. Његов коњ је неколико пута лупнуо копитом као да копа земљу, услед чега се мршави човек лагано љуљашкао у седлу.

— Нисмо расположени да се објашњавамо са вама. Намеравамо само да прођемо овуда — рече он тихим гласом. — Је л' вам то прво?

— Одбаците оружје! — понови Мек правом човеку коме је наредио да баци колт.

Човек се не помаче. Мек упре пушку у њега.

— Трећи позив ће бити са метком — рече оштро.

Тројица бандита били су у клопци. Све адуте су ставили још само на своју безобзирност и суровост.

Шели се изненада скупиле, крикну и извуче колт. Његови пријатељи су одмах за њим повукли колтове. Је-

дан се нагло окрену да би напао Била Денинга.

Мек Бреј брзо опали два пута узастопце. Један метак сјури Шелију у раме. Његовом пријатељу, који се окренуо, други метак збаци каубојски шешир са главе. . .

Истог тренутка пуцао је и Бил Денинг.

Његов метак избаци трећег човека из седла. При паду, његов колт опали. Један метак пролете тик уз Денингово лице. Остали меци погодили су дрвеће.

Магла се разишла. Дим од барута се уздизао према врховима борова, да би се за час задржао у њиховим гранама, а онда, захваћен ветром, нестао преко дрвећа.

Шели испусти колт, руком притисну рану, па се запути према Мек Бреју са погледом пуним мржње.

Мек даде знак младићу.

— Одузми му оружје!

Џек Теберт приђе ближе човеку до Шелија, откопча му опасач и одузе колтове.

— Ко сте ви? — упита Мек трећег бандита.

Човек се, оклевајући, уједе за усну. Но, када Џек Теберт и њему приђе да му одузме оружје, рече:

— Ја сам Крис Јангер.

Имаћете још прилике да ме добро упамтите.

— А ко је оно? — упита Мек рањеног бандита, показујући на мртвог човека који је лежао у трави.

Шели се смешкао тврдо и цинично.

— Звао се Енди Хорн. Енди Хорн! Имаћете због овога, шерифе, много непријатности и нека вам Бог буде на помоћи.

— Спроведите их у град! — обрати се Мек Џеку Теберту и Билу Денингу. — За непун сат бићу иза вас.

Упутивши поглед Шелију, рече:

— Хтео бих још мало да разгледам поштанску станицу.

Стју Шели пропрати ову примедбу леденим погледом, који је упутио Меку.

Џек и Бил одјашаше са бандитима. Понели су ствари Ендија Хорна и повели његовог коња.

Мек сиђе из седла, откачи војнику лопатицу и ископа раку у коју положи бандита. Затим се упути ка поштанској станици. Тамо је видео баш оно чега се највише плашио.

Обојица старих људи лежали су у шупи, лицима окренути ка земљи. Мек их је мало познавао, али је добро знао да би знали да се супротставе чопору вукова.

За оно што су тројица бандита овде учинили, постојала је само једна казна.

*

Од тог догађаја прошло је три месеца. . .

Мерт Рубин био је огроман, тежак човек, са густом косом, црном као гар. Његове жуте очи сваком су јасно говориле да је њихов власник безобзиран човек са срцем тврђим од челика.

Опкољен својим људима, стајао је наред колибе, изгубљено буљећи у један чланак најновијег издања »Телеграфа«.

Тишина је трајала као вечност, а његов изглед је одавао преплашеног човека.

Он тремо спусти руку и погледа људе, једног за другим. Његове танке усне су се мицале. Но, не чу се ниједан реч. Бол, дивљи бес и очајање раздирали су му груди.

Испусти новине и приђе прозору. Људи му начинише места. Сви су били истог расположења као и он. Бес и очајање избијали су им из погледа

када су посматрали његова широка плећа док је стајао крај прозора.

Дуго је тако непомично стајао. Нико други се, такође, није помакао. Његов поглед био је уперен у даљину, у неку тачку на хоризонту, коју, у ствари, није ни видео.

Коначно се окрену.

— А ми овде седимо скрштених руку и чекамо.

Говорио је тешком муком, а његов глас био је промукао од бола.

— Седимо овде и чекамо а они су већ одавно убијени. Одвукли су их на вешала, а да им нису пружили ни најмању шансу да умру како им доликује.

Глас му је отказао, а немо и силно очајање рашири се опет међу људе када су били обавештени о крају своја три компањона.

— Осветићемо их — рече Рубин одлучно. — А та освета биће горка. Како се зваше оно проклето змијско гнездо у коме су били ухваћени?

Бет Вајат се хитро сагну. Дохвати новине, па их исправи.

— Кингс Роу — одговори.

— Кингс Роу — мрмљао је Рубин гласом пуним мржње. — Где се то, заправо, налази? Донесите ми ону стару војну мапу.

Једна младић, по имену Тип Леш, проби се у први ред.

— За то ти није потребна карта, Мерте — рече он љутито. — У Кингс Роу ја те могу одвести затворених очију. Затворених очију ликвидирао бих и типове који су ухватили Стјуа, Криса и Ендија.

Флет Херисон се вртео.

— Како се зове онај пасји син?

— Мек Бреј — одговори Мерт Рубин оштро.

Бет Вајат је подигавши новине показивао слике.

— Ове хијене такође морамо уде-
сити. Онога дана били су помоћници

шерифа, па и њих новине славе по-
пут оног Бреја.

Новине су ишле из руке у руку и сви су још једном погледали слике.

— Цек Теберт, Били Денинг, млади људи из угледних породица — читао је Бет Вајат. — Хероји! — дахтао је бесно. — Направићемо ми од њих мртве хероје. Ево ти, Типе! Погледај, ти не умеш да читаш! Добро упамти ове проклете њушке.

Тип је кратко време гледао у новине, а онда погледа Мерта Рубина.

— Надам се да ћеш ме повести у Кингс Роу. Познајем пут. Не би нам требало ни осам дана да у том гнезду будемо пред шерифовом канцеларијом.

Мерт Рубин га погледа са мржњом.

— Сви ћемо јахати. Сви, момци! Позовите и Сендија и Тоупа. Полазимо у Кингс Роу за један сат. Тамо ће ме добро упознати. Енди је тамо убијен, а Крис и Стју су због оних лопу-
жа обешени у главном граду.

Стиснуо је песнице, тако да су му зглобови побелели.

— Упознаће ме! Сви који су учествовали у томе. Онај шериф, судија и поротници. Тако ми бога, сви ће проклетити дан када су дошли на идеју да се настане у Кингс Роу.

— Мек Бреј је жилав момак — до-
баци Бил Лест.

Мерт Рубин се церекао.

— Можеш да останеш, Биле, ако су ти пуне гаће.

— Проклетство, ово са тим нема никакве везе — брундао је Бил Лест. Раздражено и изазовно погледа Мерта Рубина.

— Мек Бреј је пре више година ја-
хао са Хердингом.

Мерт Рубин скупи обрве.

— Са Метом Хердингом? — упита он са неверицом.

Бил Лест се усиљено смешкао.

— Тако је. Хтео сам само да ти ставим до знања да неће бити сасвим једноставно »одјавити пред шерифову канцеларију«. Мет Хердинг је имао око себе жилаве момке. Сећам се да их је Мек Бреј све ликвидирао. Онда се радило о Брејовом брату. Више се не сећам појединости. У сваком случају био је то Хердингов почетак краја, када се Бреј побунио.

— Ни десет Бреја неће нас задржати — брундао је Тип Леш. — Кажем вам, ни десеторица.

Гледао је оштро и одлучно, у све.

Мерт Рубин климну у знак сагласности.

— Право кажеш, Типе. Надам се да те је свако од нас чуо. Стју је био добар и поуздан момак. Ни Крис није био лош. Сећате ли се како је у Шајену напио оног лудог шерифа и његове помоћнике, тако да су сви лежали под столом? Прав као свећа, стигао је до банке, весео и обестан, као чопор дивљих мајмуна. Тада је препознао оне Пинкертонове људе. Ко је тада учествовао, врло добро зна да је мало фалило да нас ухвате. То би се и догодило да нисмо имали нашег доброг старог Криса Јангера. Сећате ли се? А Енди, онај весели момак? Ако доживим и сто година, у ушима ће ми увек одзвањати његов смех. Проклетство, још ћу и тада чути онај звук у ушима.

— Пођимо, Мерте — рече Тип Леш тронуто.

Поглед Мерта Рубина пређе ка Сепу Кроуну, који се све време држао у позадини.

— Сепе, до сада ниси рекао ниједну реч.

Сеп Кроун био је стар човек. Но, од свих људи који су јахали са Мертом Рубином, да би дошли до свог дела плена, он је био најокорелији. Деловао је некако смешно у свом масном

шеширу и са брадицом која је штрчала као слама. Сем тога, био је мали, чак веома мали. Већ су га многи потценили а да нису ни слутили да су због тога унапред били осуђени на смрт.

Држао је шољу кафе у руци. Неко време није ништа говорио, само је вртео шољу у руци. Онда је, са прорачунатим потезом, баци у судоперу.

— Сувише причамо, Мерте — рече он кратко. Увек је био шкрт на речима. — Превише причамо. Требало би да смо већ одавно на путу.

Мерт Рубин зачуђено погледа малог Сепе из »старе гарде«. Онда му по образима избише тамноцрвени печати.

— Полазак! — заурла бесно. — Полазимо, места!

За тренутак је завладала тишина. Онда су се сви разлетели да би оседлали коње.

*

Џек Теберт скочи из седла па поведе свог вранца у хлад. Крај узде привеза за алку за везивање коња. Онда приђе широким степеницама.

Отац му је ишао у сусрет, па застаде на степеницама. Док је посматрао Џека испитујућим и забринутим погледом, ослањао се на чворнати штап.

— Здраво, оче — поздрави га Џек. — Шта се десило?

Старац набра обрве. Његово смежурано лице било је пуно јада и брига.

— Стигао је дан ког сам се увек плашио — рече замуцкујући.

— Плашио? — упита Џек.

Старац извади из џепа свежањ долара и рече:

— Овде има четири хиљаде долара, дечаче мој. Мораш нестати из града.

Сада је Џеку постало јасније. Буљњо је у новац и гутао пљувачку.

— Немаш више много времена — рече старац крештавим гласом. — Свака секунда те може стајати живота. Јаши, сине мој!

Џек устукну.

— Па то је, оче, глупо. Нисам сам. Пуно људи ће ми помоћи.

— Против Рубинове банке још нико није успео да сакупи много људи — одговори старац. — Узми новац и јаши брзо према североистоку. Мерт Рубин долази са севера. Наводно, већ је стигао до каменолома.

Џек побледе.

— Где се налазе наши људи? — упита.

Старац је показивао руком на све стране. Био је то гест пун очајања.

— Док наши момци стигну доведе, проћи ће сати, сине мој. Мораш поћи. За тебе нема другог излаза.

Џек се смирио од првог шока. Стиснуо је песнице и одлучно се окренуо.

— Ипак ћу одјахати у Кингс Роу, оче.

— Сачекај! — повика старац и подиже штап.

Џек приђе коњу и одвеза узде. При том погледа горе, уз степенице. Његов отац је силазио што је брже могао. На последњем степенику, услед узбуђења, скоро је изгубио равнотежу.

— Кингс Роу — викну очајно. — Па то је лудост! Управо тамо ће те Рубинови људи потражити. Сети се мојих речи! Остаћете сами.

Џек се насмеја.

— Потребно је да Мек само звизне и пола града ће бити спремно да се

вине у седла. Људи га воле, немој то заборавити.

— Мораш да учиниш оно што ти ја наређујем. Узми новац.

Џек погледа оца у очи.

— Нећу пузати. Томе ме ниси учио. То је немогуће. Ниси ме васпитавао тако да оставим пријатеља у невољи.

— Банда коју предводи Мерт Рубин је безобзирна.

Џек се насмеја и једним скоком нађе се у седлу.

— Макар горео у паклу, нећу оставити на цедилу Била Денинга и Мекка Бреја. Макар ми то било последње што ћу учинити.

Старац набра чело.

— Тамо ми бога, то ти служи на част, дечко мој. Но, веруј ми, ми нисмо једини који знамо да се банка Мерта Рубина мота по околини. А где су сада твоји пријатељи? Одговори ми.

Ово питање младића није довело у неприлику. Он се насмеши.

— За такав случај нисмо уговорили место састанка. Сем тога, верујем да Емк Бреј још ништа не зна. Иначе би већ дошао овамо. Било би коначно време да сазна каква олуја наилази на његов град.

Одигра вранцем око старог човека.

— Ускоро се враћем, оче — рече и подиже руку да шеширу, у знак поздрава.

Старац се окрете, гледајући у Џека.

— Обојица ћемо још проклети дан када си јахао заједно са Меком Брејом.

— Други ће имати шта да проклињу — одговори Џек бесно. — Само нека Рубин дође.

— Тај проклети понос — брундао је старац огорчено, бушећи штапом земљу.

Џек окрете главу. Један каубој пројаха кроз капију.

— Полазим на пут — рече он свом оцу. — Свако може да зна где ће ме наћи. Ено, долази Даф! Дај, сазови момке, оче! Вукови лутају по околини, а стада су незаштићена.

Старац иступи један корак, склони новац и погледа поред главе вранца, ка капији. Јавио се, одједном, неки непријатан осећај у његовим старим, мршавим грудима, јер Даф се није никада много журио.

Даф заустави коња пред Тебертовим, и скочи из седла.

— По нашој земљи се мувају многи страни људи, газда — окрете се старом. — Управо се налазе на путу према вашој кући.

Старац испусти неодређени узвик. Цеково лице постаде пепељастосиво. Његова глава се нагло окрете. Очај и паника овладаше њиме.

— Где се они налазе? — упита стари замуцкујући и гледајући по околним брежуљцима.

— То је Рубин — рече Цек. Зграби Дафа за руку:

— Позови све на ранч, Дафе — заповеди он. — Сви нека дођу на ранч. И момци који се налазе преко код једногодишњака. Треба ми овде сваки човек.

Даф није ни помислио на Рубина. Уплашено је гледао час у једног, час у другог. Његов погледа застаде на Цеку.

— Забога, изгубите се, младићу — рече он некако суво. — Нестаните! Они су већ за...

Изненада чуо се топот.

Иза стаја се показао стуб прашине. Тренутак касније појавили су се први јахачи.

Ујахали су у двориште, а Цеку се чинило да је ланац бандита непрекидан. Било их је више од десет.

Укочени, ова тројица су гледали јахаче. Цек је као опчињен седео у сед-

лу. Даф отвори уста и од страха заборави да их затвори.

Стари се свом тежином ослони на штап, јер су му ноге претиле да ће отказати.

Банда их опколи. А када је огроман човек црне косе и густих обрва подигао руку, та руља је стала. Били су опкољени са свих страна.

— Ти нису Цек — шапну с муком старац. — Ти си Лес, и ми не знамо где је Цек.

Цек је као кроз сан чуо речи свога оца, а да их није разумео.

У себи је био некако празан, па је седео на свом вранцу не могавши ништа да предузме.

Старас се охрабрујући насмеши свом дечаку. Онда иступи напред. При том је десну ногу још веже вукао за собом него обично. Без штапа, вероватно, не би могао учинити ниједан корак, иако га је иначе ретко кад употребљавао у дворишту.

— Моје име је Теберт — обрати се човеку кога је држао за Рубинова. — Ово је мој посед. У сваком случају, тако се води. Обичај је да...

— Штеди свој дах — прекиде га човек оштрим речима. — Врло добро знате ко сам ја, а претпостављам да знате и шта овде хоћу.

— Господине Рубин, ово је мој син Лес, а овај каубој је Даф Хауард.

Неколико јахача се церекало, меркајући Цека хладним погледом. Рубин набра обрве и приђе ближе коњу.

— Стари, морам констатовати да врло добро знате због чега сам овде. А сада би било боље да престанете да лажете.

Стари Теберт пребледе.

Рубин испружи руку.

— Цек Теберт, херој, чија се слика налази у свим новинама.

— То је забуна — проговори стари пун страха.

— Слика или име испод ње? — ругао се Рубин.

— Стани на страну оче — рече Џек мирно. — То се тиче само мене.

Рубин се насмеши и махну руком. Иза Џека настаде брзо комешање.

— Нисмо овде да бисмо се борили с тобом и неким другима. Ми смо овде да наплатимо рачун, Теберт.

Џек се брзо окрете око себе. Скоро туце пушчаних цеви било је уперено у њега. Ова слика је у њему изазвала ужасну панику.

Рубин окрете коња. Његов поглед лутао је поред куће. Онда показа напред.

— Обесићемо их сву тројицу на оно дрво. Она доња грана је довољно јака.

— Па ја немам ништа с тим — тужно се јави Даф.

— Заиста, то је за жаљење — одговори Рубин, а да га није ни погледао.

— Пустити тог каубоја нека иде — замоли га стари. — Само ми Тебертови имамо посла са вама.

— Нема то никакве везе — рече Рубин и махну својим људима.

Неколико јахача појახаше напред и ослободише своја ласа. Дафу су од страха скоро испале очи. Старац се окрену према Џеку.

Џек је јутрос видео рађање сунца, а није ни помислио да му је то последњи пут. Но, помисао на смрт наједном га није узбуђивала.

Није било излаза. Паника је нестала, а неки дубоки мир га је испуњавао, као што то обично бива код људи који су морали да плаћају животом за неку правдenu ствар.

Једино што га је бринуло била је околност што су за њега морали да плате отац и Даф, на тамо страшан начин, без милости.

Стави руку на дршку од колта и погледа Рубинова изазовно. Неће му ништа помоћи ако том типу сјури метак у трбух. Но, терор ових бандита би престао. Што је најважније, није могао тек тако допустити да отац и Даф умру.

Лагано извуче ногу из узенгије. Онда извуче колт и скочи на земљу. Силазећи пуцао је у Рубина. Но, и иза њега је пуцало, а када је пао на траву, већ је био мртав.

Равномерним покретима инвалид је покретао мех, окрећући с времена на време комад гвожђа у ватри. Мек Бреј стајао је наслоњен на прозор.

Прекрстио је руке и заинтересовано посматрао инвалида како ради. Дорат је стајао поред њега и трљао њушку о његово раме.

Добро увежбаним покретом принео је Џорџ Хи гвожђе ка наковњу. Окрете клешта и дохвати чекић. Са три брза удараца реског звука дао је такт. Онда је ковао гвожђе равномерно. Када је гвожђе ставио поново у ватру, па покретао мех ритмичким покретима, Мек је могао већ препознати облик потковице.

Џорџ Хи је на крају потковице изradio и куке, па направио рупе за ексерe за поткивање. Онда загрејао гвожђе до усијања, па га супусти у суд са водом. Шиштећи, гвожђе нестало у тамној води. Џорџ Хи скупипобрве и уморно погледа кроз пару, која се дизала из суда.

Када се гвожђе охладило, бацио га је крај других потковица. Остави клешта на наковањ и окрете се ка Меку.

— Кингс Роу је још премален град — објасни му он. — Од давања коња и кола у најам не може живети чак ни стар човек.

Мек се пријатељски насмеши.

— Доћи ће друга времена, Џорџ.

Старац уздахну.

— Да ли ћу ја то доживети?

— Та времена нису више тако далеко. У то сам сигуран.

Џорџ Хи одмахну руком, смешкајући се мудро и старачки.

— Ја сам и тиме задовољан, Мек. Ах, када сам био млад! Тада сам само желео да будем богат човек. Био ми је сан ништа не радити. Само јести, пити и спавати.

— И бројати новац — допуни га Емк весело.

Стари погледа Мека испитујућим погледом.

— То сањају сви одреда.

— Тако је.

— Заправо, Мек, јеси ли ти задовољан?

— Зашто да не? Имам посао — одговори Бреј некако заобилазно.

— До следећих избора.

— Свакако. Ви сте задовољни мноме?

Стари човек дошепа до њега и лупну га по рамену.

— Срећни су у Кингс Роу што имају тебе. Хајдемо. Сигурно Силија има још нешто пива у кући. Данас је проклето врућ дан. Тако топло лето већ давно нисмо имали.

Мек није допустио да га старац два пута позива на пиво. Свог дората лагано плјусну по сапима и пође.

Значајно се осмехујући, шепуцкао је Хил за њим. Волео је тог високог и чврстог момка. Иако његова посета није била тако значајна њему, већ његовој кћери, ипак га је радо видео у својој кући.

Силија је стајала у вратима држећи у руци бокал. Била је за главу нижа од Мека, витка и права девојка. Црну косу носила је пуштену преко рамена, а на себи је имала хаљину у којој је Мек највише волео да је види. Била је то бела памучна хаљина са црвеним ружама. Око струка имала је

црвени лаковани каиш. Њено лепошкасто лице било је још румено, пошто је брзо потрчала по пиво, када је видела Мака када је јахао према ковачници.

— Здраво, Мек — поздрави га она зачуђено. — Чудо да си пролазио овуда.

Мек застаде и пружи јој руку. Пуцкетање протезе на нози зачас се чуло иза њих. Он стаде са стране да би старом начинио места.

— Морао сам да се нешто договорим са Џорџијем — рече смешкајући се.

— Ох! Зар је нешто важно?

Старац одмахну.

— Већ смо то средили, девојко. Није било ништа важно.

— Сигурно не — потврди Мек.

— Управо сам ишла по пиво. Данас је тако вруће.

— Седимо у хладовину — застења старац. — Хладно пиво је управо оно што Меку сада најпотребније. И мени, наравно.

Силија је просто летела околу. Сукња њене беле хаљине вијориле се око ње. Мушкарци су је послушали па су сели унутра у кућу. Силија им је унела чаше на сто. Сипала им је пиво и посматрала их како га пију са уживањем.

Стари је масирао ногу.

— Биће кише, Ах, дођавола, осећам то још од јуче.

Мек погледа кроз прозор. На небу није било ниједног облачка.

Силија је старога враголасто погледала.

— Шта сте тако важно имали да се договарате вас двојица?

— Мек и ја морамо с времена на време да разговарамо о старим добрим временима — рекао је стари.

— Зар су ова сада тако лоша?

— Ми смо баш установили да смо веома задовољни момци — објасни стари.

— А како се овде у Кингс Роу може бити задовољан?

Мек је љубопитљиво посматрао Силију.

Она се, међутим, нагну преко стола и звонко се насмеја.

— И ја сам задовољна.

— Одлучно. Онда смо, у ствари, задовољни све троје. Но, кише ће ипак бити — рече стари задовољно и обриса пену од пива са браде.

Из дворишта су се чули кораци. Силија се окрете и старац се нагну напред.

— Ко ли је то, дођавола? Није ваљда неко на оваквој врућини довео свог коња...?

Човек је већ био ступио преко прага. Био је то Кук Бенкфрафт. Имао је у граду малу радионицу за ситне оправке, а радио је и столарију. Лице му је било веома забринуто. Поздрави кратко и скоро очајно погледа Мек Бреја.

— Шерифе, тражи вас пола града! Мек одмах устаде.

— Немојте ми рећи да се Тул и његови помоћници опет туку.

Бенкфрафт очајно одмахну главом.

— Мерт Рубина је овде.

Мек је запањено слушао. Хи скочи, а Силија се уплашено окрете.

— Видели су овде банду, а у канцеларији вас чека неколико каубоја Тебертових.

Мек осети како му се бледило разлива лицем.

— Шта се десило? — упита он безбојно.

Бенкфрафт је запрепашћено климао главом.

— Тамо напољу није остао читав ни камен на камену — једва је успео да изусте.

— А шта је са Тебертовима?

— Мртви.

— Мек спусти главу, а онда прибрано рече:

— Судија је још у граду. Мерт Рубин није могао изабрати повољније време да дође овамо.

Онда потрча. На вратима ухвати Бенкфрафта за раме.

— Спремите се за полазак. Пре свега, потребни су ми сви ваши помоћници. Обавестите и вашег зета. А ако нађете Тула, можете одмах повести и њега. Одмах крећемо.

Он скоро пројури поред Бенкфрафта. Напољу скочи у седло и јурну у канцеларију. Тамо се већ нашао велики број радозналаца, и више коња. Свака животиња носила је знак Табертових. Мек још увек није све схватио.

— Па, како је то све могло тако да се деси код вас — рече улазећи у канцеларију. — Па било је тамо довољно људи.

Каубоји се пубунише.

— Сви смо били запослени тамо преко код једногодишњака — извештавао је надзорник. — Не знам да ли познајете ону ливаду. Она лежи далеко иза ранча. Нисмо чули чак ниједан пуцањ. Тек кад смо видели како се дим диже...

Мек поче убрзано да дише.

Одмах смо скочили на коње — уверавао га је човек. — Али било је касно, шерифе. Више се није могло ништа спасити. Оне проклете лопуке нису чак ни животиње пустили из штала.

— Ко је све био на ранчу?

— Стари, Џек и Даф Хауард — извештавао је даље надзорник. — Лежали су један до другог насред дворишта.

Мек се одмах сетио и Била Денинга. Одједном га је облио хладан зној. Кошуља му се лепила за тело.

— Чекајте овде — рече људима. — Одмах ћемо кренути. Сакупићу све који се могу држати у седлу. Ову жгадију ћемо брзо похватати!

Он истрча, а људи су узбуђено гледали за њим.

На тротоару маса устукну. Мек кратко застаде и погледа по људима који су стајали унаоколо. Виде и Нета Бенера.

— Нет — повика човеку. — Иди по брата, потребан ми је! Одмах крећемо! Момци са Теберт фарме, такође, поћи ће са нама, а Бенкрафт је већ сакупља људе. Добро се наоружајте! Они типови су опасни. Али кунем вам се да ћемо их ми већ похватати. Чим стигне Тул, мораће неколицина људи кренути код Денинга. Пожурите! Денингови сигурно већ са нестрпљењем чекају на нас.

Он ово добади Нету Бенеру и одјури улицом даље. Кад је ступио под трем салуна, Хорис и гости изашли су напоље.

— Потребна ми је неколицина људи — повиче Мек гласно. — Рубин је у овом крају. Са својом бандом био је код Тебертових, и ако не будемо сложни, и Денингови ће остати његов бес. Једна група мора одмах напоље код њих. Слим, Факс, ви ћете сигурно поћи?

Људи су га гледали некако смушено. Неколицина је скренула поглед. Вечина је била задовољна јер им се није обратио директно. Двојица младих момака брзо су отишли.

— Шта је Слиме? — упита Мек.

Слим обриса уста и нагну главу.

— Колико људи ћеш сакупити?

Мек подиже руку и насмеши се тврдо.

— Довољно. У сваком случају ће нас бити довољно да те пропалице осете наш бес.

— Рубинова банда је проклето јака — било је мишљење Факса Елдера.

— Морали бисмо имати бар двадесетак или чак и тридесетак људи, па да можемо рачунати на бар неку шансу.

— Мек га лупи по рамену.

— Можеш се у то поуздати, Факс. Објасни то и свом зету. Одмах крећемо. Пожурите. Помогните ми и ви.

Факс уздахну и некако мрзовољно климну главом.

Мек брзо потржа даље. Изненада га је обузео неки немир. Погледа уназад ка канцеларији. Сем неколицине људи, сви остали радозналци су се изгубили. Друга помоћ није још стигла. Као и раније, били су тамо само коњи Тебертових каубоја.

— Пожури, Бенкрафт — забрунда Мек себи у браду и пође према другој гостионици.

На углу срете Ернија Вешберна. Судећи по његовом погледу, овај је већ чуо новост. Био је зеленаш и гласине, које обично прате то занимање, већ су и њега прогањале у Кингс Роу. Онај коме није био потребан новац, избегавао га је, иако су његове камате биле у пристојним границама, бар колико је Мек за то знао. Меку је било познато да је Вештерн зимус посудио Денинговима седам стотина долара, а да за то никада није захтевао камату. Једноставно, посудио им је новац јер су код њега изазвали сажаљење. Због тога је Мек повољно и оценио тог маленог човека. А деловао је некако отрцано иако је имао много новца.

Када је опазио шерифа, пошао је право према њему.

— Хало, Бреј — повика он узбуђено. — Рубин, јесте ли већ чули?

— Наравно — потврди Мек. — Већ сам обавештен.

Намеравао је да прође поред овог, за њега у овом моменту неважног човека. Но, Вешберн га ухвати за ру-

кав. Тада Мек виде да су му очи биле пуне страха.

— Морате сачувати овај град, Мек. Морате да останете овде. Јер Рубин ће доћи у Кингс Роу, а шта ће се десити ако баш ви будете напољу у потери?

Плашио се за свој новац. Но, ко се у овом граду није плашио за свој иметак и живот? Мек се ослобиди од његовог стиска да би пошао даље.

— Све ће бити у реду, господине Вешберне. Можете бити мирни.

— Са оном тројицом људи из Рубинове банде све је тако проклето једноставно ишло — рече пискутивим гласом. — Немојте само сада да почините неку грешку. Немојте да потцените Рубина.

Мек застаде.

— Зар га познајете?

— Не, како мислите? То јест . . . ја га познајем исто тако добро, или тако лоше као свако у Кингс Роу.

Мек га лагано гурну у страну.

— Све ће бити у реду, господине Вешберн. Само без узбуђења.

Он пође даље, убрзавајући кораке. Вешберн је гледао за њим, а његово бледо и ружно лице, још више пребеле.

Нолс Демпстер је стајао у вратима раширених ногу кад је Мек ступио на трем гостионице.

Он се насмеја охоло и окрете се говорећи:

— Долази шериф, суседи!

Мек се прогура поред њега и уђе у просторију.

Бекер и три госта стајали су за шанком. Један путујући трговац, који је већ осам дана био у Кингс Роу, а да није, изгледа направило никакве послове. Седео је очајан за столом поред старог клавира.

Мек подиже руку.

— Хелоу, треба ми неколицина људи!

Бекер се одмах забави својим месингом покривеним шанком. Наједном му је изгледало да се није довољно сијао. Један од гостију је испио пиво, брзо платио и изашао. То је Демпстер пропратио одвратним црекањем.

— Проклето мало скалпова ћете сакупити против Рубина — рече подругљиво.

Мек је знао да му Демпстер није био наклоњен, јер је и он намеравао да постане шериф. Мек му је покварио тај план када се прихватио кандидатуре коју му је понудило градско веће. То му Демпстер неће заборавити ни за сто година.

Зато одлучи да на њега не обраћа никакву пажњу.

Насмеши се осталим људима за шанком.

— Не намеравам да идем на Рубина са три-четири човека. Рачунам да ћу сакупити тридесетак људи.

Демпстер се гласно и заједљиво насмеја.

— Тридесетак људи, овде у Кингс Роу? Немој да ме засмејаваш.

Мек се окрете.

— Демпстер, завежите губицу.

Подругљив израз на Демпстеровом широком лицу се још више се појача.

— Немојте то тако олако схватити. Под одређеним околностима, могло би се десити да ћу ја бити једини који би био код шерифове канцеларије. Још недовољно познајете овај град.

— Кингс Роу те је разочарао — добаци му Бекер дочећи пиво. — Истина је да те људи нису изабрали за шерифа. Но, то још увек не доказује да овде живе само кукавице. Шериф ће сигурно сакупити момке. Стари Џери није никад безуспешно позивао људе у помоћ. Када је пре четири године морао да се бори против Патер-

сонових, а због ствари које се нису тичале ниједног да нас, Кингс Роу није га оставио самог.

— У поређењу са Рубиновим, Патерсонови су кукавице и хвалисави циркусани — одговори Демпстер.

— Дакле, шта је? — упита Мек људе за шанком. — Рој, Самер, ви господине Леонарде? Сви ви сасвим добро баратате оружјем.

— Овде сви пуцају добро. Нисам ни ја изузетак. Међутим, тако шта за мене није једноставно — рече Леонард.

— Рубину није нико дорастао — рече Демпстер грубо.

Мек се окрете.

— Изгледа да би вам било мило да се нађем у шкрипцу?

Демпстер се угризе за усне.

— Не, то ме заиста не би нимало веселило.

Прошао је поред Мека и бацио новац на шанк.

— Ево, Цаб! Кусур који остане дај као мој прилог овоме граду. Више и не вреди.

Нагло се окренуо.

— Одлазим и више се никада нећу вратити. Имам горе у Канзасу неки посао. Мек, требало би и ви да седнете на коња и одете.

— На то, вероватно, једва чекате? Демпстер замишљено погледа Мека.

— Знате, ако хоће да будем искрен морам признати да сам се дуго времена, чак и до јутрос, надао да ћете се брзо изгубити. Дакле, било ми је много стало до вашег посла и још дан данас се питам како сте успели да ме победите приликом избора. Но, за последњих пола сата чуо сам мишљење многих људи.

Окренувши се шанку, рече:

— Дођавола, никад не бих могао поверовати да цео један град може бити тако кукавички.

Пљуну на струготину која је била посута по поду и напусти гостионицу.

Мека је нешто стезао у грлу, али се ипак усиљено смешкао.

— Моје мишљење вам је познато — рече раздражено Леонард и окрену му леђа.

— Тако опасне ствари нису за мене — признаде Самер и избеже да погледа Меку у очи.

Рој, помоћник у Рамбосовој радњи, гледао је замишљено од једног до другог. Онда рече Меку:

— Хајдемо, шерифе.

Мек се окрену не проговоривши ни речи, и Рој пође са њим. Људи су ћутећи гледали за њима.

— Сваки човек се може победити — рече Рој. — Сваки човек, па макар он био тврд као камен. И овом Рубину се може доскочити, само ако имате довољно људи.

— Пожурите, Рој — одговори Мек. — Идите по седло и коња код Хија. Град ће, ваљда, моћи да скупи довољно пара за најамнину. Винчестерку ћете добити после, код мене у канцеларији.

На ћошку су се разишли. Рој отрча ка коњушници за изнамљивање коња, а Мек ка својој канцеларији.

Простор пред канцеларијом био је празан. И коњи оних каубоја са Тебертовог ранча били су нестали. Само његов дорат је још био остао. Врућина је постала неподношљива. Гледао је у небо. Бели облаци сакупљали су се у даљини. Мислио је на прогнозу старог Хија.

Мало је одахнуо када је видео Бенкрафта, његове помоћнике и дивљег Тула како су дојахали из споредне улице поред шерифске канцеларије. Пред канцеларијом су искочили из седла и привезали коње.

Мек је био уверен да ће сада доћи и сви други.

— Немој само да ми кажеш да само ми представљамо твоју целокупну одбрану — поздрави га Тул заједљиво.

— Други ће доћи касније — рече Мек, пошто је погледао у правцу канцеларије. — Међутим, ја ћу одмах одјахати напоље код Денингових. Сачекајте овде у канцеларији. Када остали буду дошли, биће ми потребно двадесетак људи. Господине Бенкрафт, одаберите ми најбоље стрелце. Можда ћу путем наићи на неки траг.

Бенкрафту је дао кључеве.

— Поделите муницију. Пошаљите једног човека председнику општине, Брашкоту. Нека брзо купи муницију. Само, најпре треба да установите какве пушке имају људи. Тако ће Драшкот моћи да купи одређене калибре.

— Ено Драшкота, управо долази — рече Тул.

Један мали дебео човек долазио је низ улицу. Млатаро је рукама као да је морао при сваком кораку да весла кроз ваздух. Већ из даљине се видело како га мучи врућина.

Дебељко хитро приђе.

— Шерифе, хе. Мек.

Мек му одјаха у сусрет комад пута и заустави коња на рубу тротоара.

— Морам напоље, код Денингових. Шта има ново?

Драшкотово масно лице било је мокро од зноја. Застао је дахћући и извукао своју велику белу мараму којом је почео брисати лице.

— Је ли истина, Мек, да не можете да сакупите момке? — изговори без даха.

— Већ сам неколицину сакупио, а надам се да ће и остали доћи.

— Управо је Вагнер био код мене. Знате, онај човек са смешним акцентом. Био је малопре у крчми и причао ми да ниједан човек неће да јаше

са вама. Наводно, и каубоји са Теберт ранча већ су напустили град.

— Каубоји Теберт ранча нису једини људи у граду — одговори Мек оштро и поће.

Драшкот спусти мараму.

— Куда ћете, заправо? Зар не знате да Рубин намерава да дође у град?

Коњ је већ био одмакао остављајући за собом облак прашине, тако да Мек није разумео ниједну реч. Одјурio је из града. Пошто је било спарно и без дашка ветра, облак прашине се дуже задржао у ваздуху. Али, из даљине, облаци су се сакупљали све брже. Спремало се невреме. Кишу су већ недељама прижељкивали ранчери и фармери у околини. Ту скоро, 1886. године, била је суша и људи су се плашили да се то не понови. Но, тога дана није нико мислио на кишу. Људи Кингс Роуа имали су друге, много веће бриге.

*

Кровови малог ранча блистали су на сунцу. Мерт Рубин, лежећи у трави, подбочио се на лактове. Буљио је мрзовољно пред себе.

— Питај момке тамо напред, да ли коначно виде нешто — обрати се он Бету Вајату који је лежао поред њега и дувао од врућине.

Бет се диже и отпуза низ брдо. Рубин ишчупа једну травку и стави је у уста, па ју је ћутећи жвакао.

Бет се врати.

— Не види се ништа, Мерт. Ништа се не види до Кингс Роуа. Само ветар који дуне с времена на време подиже прашину.

Мерт Рубин подиже главу, стисну густе обрве и погледа испитујући према југу. Изгледало је да се цео крај кува под јарком врућином.

— Флет мисли да би требало тамо доле на ранчу завршити посао, па да

онда кренемо у Кингс Роу — чуло се Бетово мумлање.

— Не занима ме Флетово мишљење. Нека дође Бил.

Бет се окрену на трбух и махну.

— Бил!

— И ја сам га могао довикати — рече Рубин раздражено.

Бет се отпуза комад даље. Но, Бил Лест је већ стигао горе.

— Код Мерта — шапну му он. — Мерт жели да разговара с тобом.

Бил Лест се спусти поред Рубина у траву.

— Ти познајеш оног Бреја — упита Рубин.

Лест климну главом.

— Немој да изгубиш стрпљење, Мерт. Стићи ћемо на време. Тамо преко је све тако проклето мирно. Денингови сигурно немају појма ни о чему. Сачекај само док дође шериф.

— Имаће са собом много људи — добаци Бет.

— Па, ако — одлучи Рубин. — Онда ћемо убити шерифа из гомиле. Утолико ће нам после бити лакше.

Лест климну главом у знак сагласности.

— Имамо шансу да представника закона ликвидирамо овде напољу.

— Онда треба тако и да поступи-мо.

— Проклетство! Можда неће доћи ни сутра — рече Бет суво.

— Они врло добро знају шта се дешава — рече Рубин хладно. — Дођа вола, ако је Бреј човек, каквог га описује Бил, онда ће сигурно доћи.

— Не бих се чудио ако би дошао сам — рече Бил Лест.

Мерт Рубин окрете главу и рече церићи се:

— Не могу, заиста, себи да представим, да кроз овак крај пролази човек кога ми прогањамо и то *сам*.

— Ликвидирали смо Тебертове — одговори Лест мирно. — Свако дете у Кингс Роу ће знати да се сада на реду Денингови. Шериф ће доћи и имаћемо га у шакама. Град који нема шерифа за нас је отворен град. Сваки од нас чезне за хладним пивом.

Рубин се церио.

— Ја, истина, чезнем за вискијем, али то што је Бил рекао има неке везе, односно главу и реп.

Окрете главу.

— Где је Сеп?

Стари подиже руку из траве. Лежао је једва три јарда иза групе.

— Све је у реду, Мерт — шапну он.

— Чуvara закона не треба ликвидирати у граду, ако се то већ може обавити овде напољу. Свако у Кингс Роу то врло добро зна. Зато је с пуним правом називам пасјим синовима све оне који не дођу до шерифове канцеларије. Све!

— Морам заиста сазвати градско веће — јадао се Драшкот. — Заиста то морам. . . Па ми морамо. . .

— Проклетство, па учините то већ једном — беснео је Тул.

Драшкот се уплашено окрете и отрча. При томе је винчестерку преба-цио преко рамена као војник. Било је веома смешно гледати га како ју је опрезно држао, онако дебео и сав у зноју, са белом марамом у руци. Но, ни Тул, а ни Бенкрафт се томе нису насмејали.

Бенкрафт пређе руком преко лица.

— Имате право, Тул. Морамо сакупити људе како знамо. Опростите!

Тул одговори.

— У реду! Но, коначно, нећу да дозволим да ме овде убију само зато што су људи сувише велике кукавице да би бранили свој град.

— Ако не будемо довољно јаки, Рубин ће нас, једноставно, прегазити.

То овде мора бити сваком јасно. Сваком!

— У праву сте — рече Банкрафт. — Морамо раздрмати град.

Тул се љутито насмеја.

— Коначно, ено долазе! Долазе учитељи и Џим са неколико људи.

Бенкрафт одахну са олакшањем.

— Дођавола, људима се мора прићи с праве стране.

Тул потврди.

— Тако је. Но, тамо преко стоји Вешберн. Још ћу ја удесити тога момка.

Мали зеленаш, отрцаног изгледа, застао је пред крчмом где је разговарао са Хорисом који је из крчме ишчистио струготине.

Тул стави руку на кундак револвера и приђе оној двојци на другу страну.

— Здраво, Вешберн — поздрави га он још са улице. — Мило ми је да сте се и ви у нужди нашли код шерифове канцеларије.

Вешберн се окрете, а Хорис под надстрешницу.

— Где вам је пушка? — запита Тул заједљиво и наслони лактове на ограду. — Сада вам рачунаљка није потребна.

— Не желим свађу са вама — рече Вешберн коначно.

Тул се брзо пребаци преко ограде. Мали зеленаш се преплашено повуче до зида. За трен ока скупило се ту већ неколико гледалаца. И Бенкрафт приђе из канцеларије.

— Питао сам вас где вам је пушка, Вешберне? — заурла бесно Тул.

— Оставите га на миру — повика Хорис. — Немате право да постављате таква питања.

Тул се нагло окрете и бесно се забуљи у Хориса. Сада је већ сав киптео од беса, а људи су његов бес добро знали. Инстинктивно су се по-

вукли. Хорис је узбуђено прогутао кнедлу и питао се одакле му храброст да стави ону примедбу.

— Завежите губицу, Хорис — фрктао је Тул.

Хорис пребледе и повуче се.

Бенкрафт благо положи Тулу руку на раме.

— Хајдемо, Тул! Немојте се само беспотребно узбуђивати — рече он тихо.

Дивљим покретом Тул забаци његову руку са рамена.

— Имамо стрпљења — рече Бет Вајат.

Робин ћутећи климну главом и ослони главу на руке. Но, одмах се опет нервозно окрете. С оне стране грмља чуло се неко кретање.

Појави се Тип. Прилазио је сагнут.

— Долази један јахач, Мерт!

Мерт Рубин се тријумфално окрете, а да се није ни осврнуо на чињеницу да је на ову помисао дошао Бил Лест. Он је направио овај ђаволски план, па га је сугерисао Рубин.

— Можда је то само неки трговац — рече Лест суво.

Рубинов поглед се одмах смрачи.

— Носи се назад на своје место — заповеди Типу.

Тип се одшуња назад. Није прошло дуго времена, а он се поново појави.

— Јахач носи шерифску звезду — извештавао их је.

Лест задовољно рече:

— Управо то је његов начин. По знајем га добро.

Рубин неповерљиво скупи обрве.

— Иди назад — заповеди љутито.

— Држите очи отворене. Да ли је још на путу?

— Управо на путу — одговори Тип.

— Тамо преко можете видети облак прашине. Јаше у луку.

— Онда му се не жури, и онда то није онај кога знамо — брундао је Рубинов.

— Онај ко жели код Денингових мора јахати у луку — објашњавао му је Тип. — Или, пак, мора да иде кроз мочвару.

— Мочвару? — упита Рубинов.

Тип рече показујући на запад:

— Тамо позади су саме мочваре. Све доле до реке.

Рубин погледа у сунце.

— Само реци да ова врућина није исушила мочваре. Овде мора да је све пусто и суво. Очајно суво.

— Вода долази одоздо.

Кад је Тип то рекао, Рубин се одмах окренуо.

— Мочварна вода увек долази одоздо, ти лукави дабру.

— У мочварама може да се добије грозница и још много других ствари — рекао је Тип.

— Проклетство, врати се назад — сикну Рубин. — Ако се заиста ради о Бреју, пошаљи момке горе. Сви треба да су овде горе у приправности. А ти нећеш пут из града оставити без контроле, је л' ти јасно?

Тип климну главом и отпуза низ брдо.

— Нека и Бил пође са мном — рече полазећи. — Тако добро га нико од нас не познаје.

Рубин махну Лесту главом и Лест одмах отпуза назад. Није трајало дуго, а људи су пришли лево и десно до Рубина.

— Је ли оно Бреј? — обрати се једном од својих људи.

— Оно је шериф из Кингс Роуа, или неки проклети помоћник — рече наглас.

Рубин се хладно осмехну.

— У овој земљи ниједан шериф не шаље своје помоћнике у ватру уместо себе.

— А поготово не у пакао — чуо се глас Сеп Кроуна.

Рубин погледа у њега.

— Дакле, напред Сеп! То је твој посао. Узми тројицу људи. Хтео бих да имам Бреја живог. Немој то да заборавиш.

Сеп Кроун је већ имао спремно ласо.

— Немој само да га прерано бациш — опомену га Рубин. — Прво ћемо га ми зауставити.

Тренутак касније, усамљени јахач се појавио на видику бандита. Затим је већ допузао и Лест.

— То је он, Мерт — шапутао је он.

— Ово је Мек Бреј, шериф Кингс Роуа.

— Још мало па ће зажалити што је икада био шериф у Кингс Роу — рече Мерт Рубин оштро набирајући обрве. Његове очи су гледале хладно и оштро.

Окренуо се. . .

Сеп, бандит лисичјег лица већ је био сакривен доле иза грма смреке и чекао је мирно на његов знак.

У лаганом луку, путељак је водио горе и сваки час би на сунцу синнула шерифова звезда, као и оков на оружју и на седлу. Рубин погледа преко према рачну. Подигао се ветар који је лагано ка истоку доносио дим из оцака. Облаци на западу постајали су све гушћи и цела околина је посивела. Сеп је стално гледао, пажљиво и лагано њишући ласо амо-тамо.

*

Бенкрафт је малодушно посматрао људе у кругу. Тул се чешкао по бради.

— Ако би Рубин сада наишао, нашао би Кингс Роу отворен као врата на амбару — брундао је Бенкроафтов помоћник.

Тул је са омаловажавањем развучео лице.

— Знатижељан сам да видим тог великог Рубина.

— Немојте само зажалити због сусрета са таквим момком — опомињао га је Драшкот и брисао зној са лица.

— Не знојите се, ваљда, од страха — упитао је Тул заједљиво.

— Смирите се и држите се мало даље од мене. И тип као што је онај чувени Рубин, неће ми доћи ближе него на домет колта.

— Ма пустите га нека само прича — рече Бенкрафт љубазно. — Не мисли он то баш тако.

Драшкот уопште није престајао да се брише. Његова рука са великом белом марамом стално је била у покрету. Најзад, Бенкрафт љутито рече свом помоћнику:

— Џим, иди преко код Хориса и питај докле још они момци мисле да пију да сакупе храброст. Шериф је отишао још пре добрих пола сата. Ако би Рубин заиста сада дошао, онда смо овде само нас тројица.

— Четворица нас је — добаци Тул ледено. — Господина Драшкота не бисте смели да превидите. А у шерифовој канцеларији стоји на зиду најмање дванаест пушака.

Џим, смејући се, пређе преко улице. Драшкот се још увек знојио. Бенкрафт добаци Тулу опомињући поглед. Но, Тул није марио за то.

— За годину дана опет су избори — рече он подругљиво. — Ако вас људи виде да са овом марамом идете против Рубина, нећете добити много гласова.

Драшкот је волео свој позив. Он је био један од оснивача Кингс Роуа. Миран и добродушан, био је увек спреман да помогне својим добрим саветима и предлозима. Људи су га ценили, а један једини противкандидат који се појавио свих тих протеклих година, јадно је пропао.

Међутим, Тулове речи су га преплашиле. А када је још на себи осетио Бенкрафтов испитујући поглед, стењући је пустио руку са великом марамом. Лице му се нервозно трзало. Затим се упути према вратима канцеларије.

— Ако мислите да и ја... — промрмљао је збуњено и нестао.

Бенкрафт је климао главом са неодобравањем. Тражио је подесне речи, када је гледао Драшкота.

— Немојте узети и тога човека Тул — рече брундајући. — Бреј тражи само добре стрелце и људе који су подесни за овакве сурове послове.

— Била је то само шала. Али, на крају, ово је његов град. Бар тако он увек тврди.

Драшкот се опет појавио. У руци је неспретно и ненавикнуто држао једну од девет винчестерки.

Тул се церекао.

— Врло добро, господине Драшкоте. Тако изгледате проклето борбено и људи ће се сећати тога. Тако нешто се исплати човеку као што сте ви.

Драшкот се насмеја са мученичким изразом лица и започе опет да брише зној.

Бенкрафт се окрете. Џим се врати назад.

— Из крчме нико неће да дође — извештавао је он. — Тамо нема више никога. Само Хорис, и он већ чисти.

Бенкрафт се укочи и погледа преко. Прашина се дизала са врата крчме, а метла се видела у ритмичким размацама.

Тул ослони десну руку на дршку колта.

— Нека ђаво однесе ону кукавичку багру! Господине Драшкоте, изволите звонити на узбуну. Ако намеравамо да ухватимо Рубина и његову банду, онда нас овде мора бити најмање двадесеторица.

Драшкот се беспомоћно окретао.

— А шта...

— Потрчи до гостионице — наре-
ди Бенкрафт свом помоћнику бесно.

— Дођавола, пожуре!

Џим се окрете на пети и одјури.

— Морате сазвати градско веће —
брундао је Тул на председника.

— Ено га долази Рој — рече Драш-
кот с олакшањем.

— Рамбоов помоћник је набавио
коња од Хија.

— Он је без оружја — примети
Тул. — И иначе не вреди много.

Бенкрафт приђе ивици улице и по-
здрави младића.

Рој искочи из седла и потапше ко-
ња по врату. Волео је коње и желео је
да има свог властитог.

— Шериф је рекао да ће ми дати
неко оружје из залиха шерифске
канцеларије.

— Уђите само Рој — рече Бен-
крафт. — Изаберите неку пуцаљку.
Проћи ће доста времена док се ше-
риф не врати.

Рој одгурну шешир на потиљак.

— Зар није прикупио више људи?
Нешто ми је говорио о тридесетак
људи.

Бенкрафт потврдно климну гла-
вом.

— Свакако. Људи ће се већ сакупи-
ти.

— И ви? — упита Рој и са невери-
цом погледа председника, пошто је
онако неспретним држањем пушке
оставио на њега веома лош утисак.

— Не питај толико — брундао је
Тул. — Донеси пушку. Муниција ле-
жи на столу.

Рој несташе у шерифовој канцела-
рији.

— Ето, сада нас је већ петорица —
констатовао је Тул заједљиво. — До
следећег дана независности биће нас
сигурно цело туце.

— Не знам шта да радим — при-
знаде Драшкот малодушно. — Зар
није Бреј све обавестио?

— А, дођавола — брундао је Бен-
крафт. — Он је разговарао са доста
људи. Сигурно је рачунао и са каубо-
јима са Теберт ранча. Чим се Џим
врати, послаћу га на »Бад ранч«. Ста-
ри има десеторицу каубоја. Мора са
њима да дође у град.

— Како то да се схвати? — упита
Драшкот гласно. — Да људи не воле
Бреја? Стари Џери је увек успевао да
сакупи своје лакрдијаше.

Тул се бесно церекао.

— Људи трпе Бреја, али зато Руби-
на не трпе, разумете ли? На овој вру-
ћини је Хорисова кућа увек била пу-
на. Али данас је све празно тако да
он већ чисти просторију. Рубинове
хуље ће можда засвињити ону њего-
ву шталу, ако нема струготине на
поду.

Драшкот се нагло окрете. Цело ње-
гово тело је подрхтавало.

— Шта хоћете тиме да кажете?

Тул се смешако са омаловажава-
њем и окренуо се према улици. Један
четрнаестогодишњи дечак је при-
трчао. Тул га позва преко улице.

— Шта хоћете од њега, Тул? — упи-
та га Бенкрафт.

Тул не одговори, а када је дечак до-
шао, нагну се к њему, стави му руку
на раме и подиже му главу.

— Слушај добро, Џими! Ти знаш
где станује учитељ?

Дечак климну главом, смешкајући
се.

— У реду. Онда отрчи тамо и реци
му да овде чекамо на њега. Реци, јед-
ноставно, да долази Рубин и нека по-
несе своју пушку. Јеси ли разумео?

Дечак климну главом.

— Онда се чисти.

Дечак је одјурио.

Тул се окрете. Његов поглед се заустави на Роју, који је стајао са пушком под руком иза Бенкрафта.

— А ти ћеш ићи код Бенера, оног пасјег сина. Мек Бреј је већ говорио са њим. Немој му попуштати ако буде хтео да спасе кожу оним својим пасјим синовима. Нека изволи доћи овамо. Са пушком у руци. Сви они који су били поротници оним Рубиновим хуљама пре три месеца, нека се нацртају овде. Реци Бенеру нека одмах поведе и свог суседа. Његово име је било у новинама и Рубин ће се сигурно сетити да је он био председник пороте. Шта још чекаш?

Рој је окретао пушку у руци и гледао од једног ка другом. Драшкоту је опет цурио зној у потоцима. Бенкрафтов поглед био је олован и тмуран. И он је био поротник.

— Тиме само ширите страх, Тул — јадао се он. — На тај начин ћемо сакупити још мање људи.

Тул се раздражено смешако.

— На тај начин, за трен ока ћемо сакупити туце људи. Цим, Рој, господи Драшкот и судија — биће нас скоро двадесет људи, ако још дође Бреј са Денинговима. Преко видим ону цицију Вешберна. Ако му само и један од нас дугује нешто пара, и он ће бити са нама. Много дрхти над својим новцем.

— Тул, немате никакво право да на тај начин вређате једног по једног човека — упозоравао га је Бенкрафт.

Тулове очи су се сузиле и некако је гледао чудновато укочено.

— Већ пола сата стојимо овде и чекамо људе који би били спремни да сачувају овај град. Изволите се окренути и погледајте ко је све овде. Ето, то је увреда која је данас учињена Кингс Роу. Можда ће Рубин дојахати већ следећег момента. Можда тек сутра. Али он ће доћи. У то будите сигурни.

— Вешберне, шта је са одговором? Зашто нисте дошли са пушком? Да не намераваате и у оваквом тренутку да наплаћујете камате?

Вешберн од страха преврте очима. Тул се дивље смешкао.

— Страх вас је. Толико вас је страх да сте скоро вредни сажаљења. Признајете ли?

Вешберн прогута кнедлу и погледом затражи помоћ од окупљених људи. Но, он није баш био популаран, а Тул је био познат и као кавгаџија.

— Признајете то — драо се Тул. — Дакле, признајете да вас је страх?

Вешбернова јабучица у грлу скакутала је горе-доле. Лице му доби болесно сиву боју. Сада је деловао још јаднијс него обично. Тул заузео став за тучу и стисну песнице. Дрхтао је од беса.

— Тул, хајдемо у канцерију — рече Бенкрафт.

Био је, сем Мек Бреја, веровао једини човек у граду, који се усудио да у таквој ситуацији тако нешто уради.

— Реците да вас је страх — дахтао је Тул, не осврћући се на Бенкрафта. — Хајде, реците то док се нисам заборавио. Онда бисте могли да испарите.

Маса се укочила. Сви погледи били су уперени у Вешбернова танка и бледа уста. Кроз олуке настрешнице чуло се лагано завијање ветра. Комади хартије летели су улицом. Чуло се још само Тулово дахтање.

Усред ове тишине Вешберн рече:

— Дакле, господине Туле, страх ме је.

Тулове очи су се скупиле. »Забава« је трајала сувише кратко. Зато је наставио:

— Дакле, господине Туле, до зла бога ме је страх, поновите Вешберн то.

Вешберн понови за њим.

— Дакле, господине Туле, до зла бога ме је страх.

Тул спусти руке и усправи се.

— Чистите се!

Вешберн се окрете брзо и људи му начинише места.

Тулов бес је спласнуо. Смешкао се гледајући наоколо и опет прескочио преко ограде трема. Одмереним коракком вратио се у шерифову канцеларију. Био је уверен да му се многи диве.

Бенкрафт је ишао за њим.

— То је заиста било непотребно — рече он љутито када је коначно стигао Тула.

— Показао сам томе — рече Тул ноншалатно и удари дланом о длан. — Том типу сам показао. Но, мирне душе можемо да га се одрекнемо. Има нас већ десеторица.

Застали су пред канцеријом. Бенкрафт се смешкао задовољно. Људи су пристизали. Хорис се опет појавио на вратима своје крчме. Уместо метле, сада је у руци држао кремењару. Тул махну расположено.

— Па дођите већ једном преко, Хорис! Стало нам је до момака као што сте ви.

Хорис превуче кецељу преко главе, баци је ноншалатно у крчму и пређе улицу. Пред канцеларијом дочекали су га са узвицима. Међу људима се ширило охрабрујуће расположење.

Бенкрафт расположено лупи Тула по рамену.

— Проклетство, ви сте прави делија! Ви сте успели. Дигли смо град на ноге. Ено, тамо долазе и градски већници. Останите само онакви какви сте, Тул. Ако би вас Мек Бреј опет затворио, као када сте претукли мог помоћника, ја ћу положити кауцију за вас, то вам се кунем.

Тул се задовољно церекао.

— Сада, у ствари, чекамо само још Бреја. Чим стигне, може да почне. Са њиме и оном тројицом Денинга моћи ћемо поводити зубе и самом ђаволу.

Церекао се гледајући људе око себе.

— Када видим бандита, онда ми падне мрак на очи. То већ одавно сви знате. А исто тако и када видим зеленаша. И то вам је добро познато.

Људи су се смејали, а много од њих су тапшали Тула по рамену.

— Увек сте били користан момак — потврди му Драшкот. — Уосталом, стари Џери вас је често постављао за помоћника шерифа. Он је добро знао зашто то чини. Као и ми, уосталом.

Тулу, у ствари, није било стало до толике славе. Било му је довољно да га људи респектују, а да му се људи које не трпи склањају с пута. Зато се и сада смешкао у неприлици и гледао је низ улицу.

— Нека рубин само дође. Код нас ће изгубити своје перје — рече он логано.

Учитељ се кисело смешкао.

— Ено га, одозго долази Бенер са својим братом. Сада је сигурно да смо довољно јаки.

*

Мек Бреј је пустио свог коња да узбрдо иде коракком. У њему несташе немира када је изнад круна акација видео кровове Денинг ранча. Ветар је носио дим који је излазио из оцака, па је личио на дугу заставу окренуту према истоку.

У Меку је расла нада да ће на ранч стићи на време. Копита његовог дората мукло су одзвањала по угаженој иловачи подижући синту прашину. Пошто је коњ ишао коракком, праши-

на се дизала и испод његових копи-та. Иза првог завоја остаде за њим, да би одмах затим, када је Мек пошао право путељком опет била испред коња.

Поред грмова веће, пут је опет почео да се спушта.

Мек потера коња. Видео је дво-риште малог ранча. Све је било тихо и мирно. Упркос томе, чинило му се да треба да пожури.

Но, у том моменту, још пре него што му је коњ прешао у галоп, зачу се пуцањ.

Метак пролете сасвим уз Меково лице. Стиснуо је коња а винчастер-ком замахну високо и скочи из изен-гија као муња. Оштро и брзо погле-дао је унаоколо. Из грма веће изла-зио је плавичаст дим барута. Мек је одмах слутео да овај стрелац није сам. Но, упркос томе, није се преда-вао. Пуцао је и он пре него што се ба-цио са коња.

Ласо који полете кроз ваздух није га ухватио.

Лежећи у трави гледао је око себе. Чуо је неки груби глас са врха бре-жуљка, а серија пуцњева га је фор-мално блокирала. Око њега се мица-ла спарушена трава. Испред њега је неко брзо повлачио ласо.

— Предајте се, Бреј — зачу се један глас. — Предајте се или ћемо од вас направити сито.

Мек се приљуби уз суву земљу. За-чу се један једини пуцањ и са главе му слете шешир.

Држећи притиснуту пушку о раме, погледао је горе. Видео је одакле се дизао дим барута и он нанишани. Једном салвом присилише га да лег-не у траву.

Пузао је уназад. Тада су оловни ме-ци ударили иза његових чизама.

— Устаните, нећу вас опомињати — још једном заурла глас иза грма.

Меку је било јасно да нема никак-вих изгледа. Могли су га већ давно ликвидирати. Ђаво би знао зашто то још нису урадили. Ланац људи који се показао горе на брежуљку постаде видљив и није се прекидао. Било је више од десет људи. Ласо опет поле-те доле. Мек се није ни помакао. Ви-ше није имао никакве шансе. Ни Де-нингови више нису имали шансе да побегну од несреће. Било би им нај-боље да се одмах изгубе. Мек је то добро знао. Али нису они били тог кова. Борба их је увек привлачила. Ако би чули да се неко налаз у не-прилици, одмах би се створили тамо.

Ласо га обори. Полете у траву и скотрља се неколико јарди низ пади-ну, док оvek није затегао ласо.

Хтео је да се подигне, али тада до-летеше меци са Денинговог ранча. На врху брежуљка запуцаше пушке.

— Јашите у град — драо се Мек према ранчу.

Нагли трзај га повуче напред и ис-тисну му ваздух из груди. Сува трава му је гребала лице, па је очајним трзајем покушавао да се окрене на леђа.

Пуцајући, бандити су се сјурили ка ранчу.

Мек се подиже на колена. Видео је Денингове како су се сакрили у за-клон.

— Бежите одавде — продерао се још једном.

Онда га човек са ласом поново ба-ци на трбух. Падајући видео је старог како паде. Онда чу Била како виче, а када се поново подигао на ноге, пуц-њава је престала.

Мек погледа бандита из »старе гар-де«, оног који је држао ласо. Питао се одакле мршавом старцу толика сна-га.

Један снажан човек са наостреше-ним густим обрвама му приђе. По-сматрао га је, а онда рече:

— Мек Бреј, зар не?

Мек климну главом.

— Рубин. Ја сам Рубин.

Мек поново климну главом. Човек му није изгледао тако опасан. Но, онда га опомену жућкаст одсјај његових очију.

Рубин даде знак и ласо се спусти на земљу. Мек је опет могао мицати рукама. Одмах спусти десну руку из револвера. Но, у том моменту већ је био опкољен. Отпозади му неко откопча опасач и већ следећег тренутка био је разоружан.

Рубин се смешкао.

— Претпостављам да знате шта вас чека?

Мек се насмеја.

— Да! Мораћу да купим нов шешир.

На то му Рубин хладно рече:

— Није лош тај ваш хумор. Само га задржите за себе.

Мек се окрете и једноставно помаче цеви пушака уперене у њега, па подиже свој шешир. Поправи му форму и стави га на главу.

Бандити су га гледали, церекајући се.

— Дошао сам да наплатим рачун, шерифе.

Мек га је гледао ћутећи.

— Сви који су се постарали да се бедно заврши живот наших пријатеља, поћи ће истим путем.

Мек се храбро смешкао.

— Истим путем — поново Рубин, уз одговарајући гест. — Нећу заборавити ни једног јединог човека. Ви, судија, поротници, сви сте на реду.

Мек је гледао у лице без милости. Мржња је Рубина начинила сатаном. И његови људи били су исти такви. Лагана језа прође му низ кичму.

— Када будемо то обавили, ниједан шериф неће пружити руку за било ким од нас. У то вам се кунем!

— Да се у томе варате — одговори Мек — то врло добро знате.

Рубиново лице се укочи.

— Ако мислите да ме познајете, онда грешите. Сви ће ме тек упознати. Сви!

— Довољно сте познати, Рубине — објасни Мек. — Ви и ваши људи проћи ћете као и сви слични вама.

— Ви рачунате на ову звезду — смејао се Рубин бесно. — Дајте је овамо.

Мек је скиде и пружи му је.

Рубин је мерио значку у руци.

— Ова звезда ће вас убити, Бреј. Исто као што је убила наше пријатеље. По закону ћете бити осуђени на смрт.

Држао је звезду високо, смешкајући се опором.

— На смрт, због убиства, сасвим регуларно, на правоваљној судској расправи. А иза вас су на реду све оне хуље. Ко год је учествовао у оном изрицању казне и сам ће висити. Сам закон то налаже.

Окрете се и махну својим људима.

— Вежите га. Можете јахати на свом коњу. Водите га на врх брда. Одатле ће све моћи посматрати. Одмах затим, одјахаћемо у град.

Бандити су Меку везали руке и подигли га на његовог дората, па су му затим везали ноге преко коњског трбуха. Онај бандит из »старе гарде« дохвати узде и доведе га на брдо. У долини су бандити почели искаљивати свој бес.

Мек је посматрао. Морао је да посматра јер су му тако поставили коња. У светлу залазећег сунца, пламен се једва распознавао. Али дим се високо уздизао. Много година су Денингови напорно и тешко радили у долини. За свега неколико минута, пламен је све то уништио.

Везан, неспособан да ишта учини, Мек је могао само да гледа. Хладан

бес му је испуњавао груди. Пекла га је савест и то га је страшно мучило. Није требало да поведе са собом ни Џека Теберта, ни Била Денинга, када је сазнао да су три Рубинова бандита упала у поштанску станицу.

Сада је Рубин подносио рачун.

Немоћни бес скоро је доводио Мека до лудила.

Недалеко од њега су лежали Денингови, окренути лицем према земљи. Тако је нашао и старе људе у поштанској станици. Тако су пронађени и Тебертови. Није се могао сагледати крај Рубиновог осветничког похода.

Мекове руке су утрнуле. Конопци су се урезали у месо. У нападу дивљег беса, покушао је да се ослободи, али конопци су били јачи од њега.

Мек није гајио никакве илузије. Ако не буде имао срећу, проћи ће на исти начин. Лежаће блед и хладан са лицем према земљи, пре него што га буду однели до гроба.

Скамњена лица гледао је у ранч који је горео. Пролазила га је језа упркос несношљивој врућини.

Мерт Рубин се попе уз брдашце. У његовим жућкастим очима као у дивље звери пламтела је огромна мржња. Дигао је псницу.

— Напред! Јашимо за Кингс Роу!
— дерао се одлучно.

Старац који је чувао Мека насмеја се и повуче узде Мековог коња.

— Идемо даље, шерифе — кректао је он заједљиво. — Сада ћеш осетити чврстину закона. Исти поротници који су осудили наше партнере, осудиће и тебе, а онда и сваког другог из својих редова.

Подигао се ветар. Сунце се замрачило. Сува, од сунца сагорела трава, шуштала је. Прашина се дизала око окупљеног чопора бандита. Мало касније, сручи се пљусак као из кабла. И за трен око сви су били мокри

до голе коже. Но, никоме то није сметало. Исушеној земљи била је потребна киша. Суша није осушила само ливаде и оранице, већ и људе.

Чопор бандита пошао је на пут за Кингс Роу. Мек Бреј јахао је између њих. За себе није видео никакву шансу. Нити за себе, нити за град. Осетио је да га полако обузима паника тако да је кишу једва осетио.

Испред њега јахао је Мерт Рубин. Вођа бандита је као одбрану од кише само мало уздигао рамена. С времена на време окретао се ка Меку. При томе се увек задовољно осмехивао.

Небо је постало још тамније. Људи су пред собом видели само неколико јарди, јер је киша пљуштала као да је настао смак света. Бујице су већ увелико јуриле низ падине размекшавајући земљу под копитама коња.

Мек је био очајан. Пре једног сата стекао је горко искуство у Кингс Роу, па је само могао да претпостави како сада тамо изгледа. Сем тога, Рубин је имао довољно људи да би овај мали град могао да узме у своје канџе.

*

Тул и Бенкрафт су стајали на вратима и посматрали кишу. Драшкот и градски већници чучали су иза њих у канцеларији. Остали људи су потражили заклон десно од улаза, под настрешницом. Само су коњи стајали на киши, непокретни и стрпљиви.

Са »Ах« и »Ох« поздравили су кишу. Но, сада се она сјурила као по топ, а водени зид их је формално приковао под настрешницу, под којом се ширио мирис зноја, мокрих одеа, дувана и коњске балеге. За трен ока, улица је била велика, широка, прљава смеђа бара која се протезала кроз читав град. Разговор љу-

ди је умукнуо. То је био знак да је њима овладала малодушност.

— То би могло потрајати сатима — рече Тул. — Рубин ће потражити склониште горе у шумама, а Мек Бреја не верујем да ћемо видети пре вечери.

Бенкрафт се намршти.

— Са тим се баш не бих сасвим сложио.

Бенер дође до врата.

— Бреј ће овај посао морати одложити док не прође киша. Није ли то и ваше мишљење?

— То неће трајати вечно — брундао је Тул. — Немојте се само тако брзо изгубити.

Бенкрафт мало чучну и погледа у облаке. Али видео је само водени зид, који се жуборећи сјурио на улице. Киша је продирала чак и под кров.

— Сачекајмо још мало — рече он и уђе назад у просторију.

Помаче се једна столица. Драшкот приђе вратима.

— А шта сада, господине Бенкрафт? — упита он и погледа са олакшањем напоље. — Киша ће сигурно све...

— Неће то потрајати вечито — брундао је Тул још једном

Драшкот се мало трже.

— Свакако да неће. Али ипак.

— Мислим да би требало још мало причекати — рече Бенкрафт.

— Наравно — одговори Драшкот.

— Али по оваквој киши Бреј неће јавити назад. Сачекаће престанак кише код Денингових.

— То ће зависити од тога — брундао је Тул — да ли је тамо напољу све у реду и да није успут открио нешто.

Испод настрешнице дошло је до комешања. Бенкрафт погледа напоље, али није могао ништа да види.

— Један јахач — рече Тул.

— Бреј! — рече Драшкот преплашено.

Бенкрафту се сузише очи.

— Ако се тако рано враћа, то не може бити добар знак — рече пун неке зле слутње.

Драшкотово дебело лице је дрхтало.

— Како то мислите, Бенкрафт?

— Џим! — драли су се људи под настрешницом. — Долази Џим, господине Бенкрафт!

Тул се издигну на врхове прстију.

— Иде сам — рече разочарано и добаци Бенкрафту значајан поглед. — Стари Бад се такође показао као пацов. Сада морате то и ви да признате.

— Сигурно не може да остави свој ранч без заштите — добаци Драшкот.

— Ако свако мисли само на себе, онда ћемо далеко отићи — заурла бесно Тул. — У реду, пацови нам нису потребни! Само, ако му Рубин стане на жуљ, нека не дође да кука. Нека ми после не излази на очи. Истерају га из града, баша као пацова.

Џим пребаци узде преко свог риђана и скочи из седла. Скочивши преко греде, доспео је на тротоар, док су му други за то време привезивали коња.

— Денингови горе — кукао је Џим измучено, направивши себи пролаз ка канцеларији. — Пламен се видео од букове шуме, чула се и пуцњава.

Гомила се укочила. У канцеларији су градски већници скочили са столица па навалише на врата.

Бенкрафту застаде крв у жилама.

— Денингови горе — мрмљао је преплашено.

Џим климну главом.

— Био је то Денингов ранч, а чуо сам и пуцњаву. И на Берт ранчу мора да су то чули и видели. Одмах сам појахао назад. На пола пута стигла

ме ова паклена киша. Али Денингове то неће спасти.

Са њега се цедила вода. Поред његових ногу се створила барица и, док се међу људима под настрешницом ширило запрепашћење, Џим је цедио воду из рукава кошуље и ногавица панталона.

Тулу је лице постало скоро сасвим сиво.

— Сад морамо нешто предузети. Ја сам зато да одмах кренемо. Одмах.

Сви су ћутали. Погледи људи су прелазили од једног на другог, да би се на крају зауставили на Драшкоту.

Председник је тражио ваздух као риба.

Бенкрафт му рече:

— То ће бити најбоље, господине Драшкот. Морамо да појашемо. Бог зна шта се тамо дешава. Можда Бреј и Денингови седе напољу и чекају на нас. Но, да би то био више него срећан случај, то вам је ваљда јасно.

Драшкот обриса ситне капи воде са очију и повуче се мало назад.

— Ох, боже — промуцао је.

— Денингови и Бреј можда више нису у животу — повикао је учитељ преко глава присутних.

Сви су се окренули према њему. Бенкрафт климну главом.

— Рекао сам да би био најсрећнији случај да нас чекају. Дакле, пођимо.

— Ко ће водити? Ко преузима вођство? — викао је Бенер.

Људи су се одмеравали међу собом.

— Тул — рече Бенкрафт наглас.

Тул се усправи и стави руку на револвер.

— Ако сте ви за то да се прихватим. . .

Драшкот прогута неку реч и погледа упитно наоколо. Људи су без изузетка климнули главом.

— Именујем вас за заменика шерифа — рече Драшкот. — Хајде, закуните се на Библији.

Тул се окрете и пође за Драшкотом у шерифову канцеларију. Прикључили су им се Бенкрафт, његов помоћник Бенер и учитељ.

— Библију — рече зајапурено Драшкот. — Брзо дајте Библију.

Тројица градских већника вртили су се по канцеларији. Један је отворио ормар. Нису могли тако брзо да пронађу Библију. Драшкот је у очајању ломио прсте на рукама.

Напољу се примети неко комешање. Брат Нета Бенера улете унутра.

Сви беже — повика он узбуђено. — Све оне хуље намеравају да се изгубе.

Људи у канцеларији су се укочили и погледали кроз прозор. Једним скоком Бенкрафт се нашао пред вратима и гурну Бенеровог брата у страну. Свуда је видео људе како трче кроз кишу водећи своје коње за узде.

— Останите овде — драо се бесно.

— Хориш, Факс! Дођавола, останите! Окрете се слежући раменима.

— Боже мој, шта ће се сада десити — мрмљао је безбојним гласом.

Драшкот је нашао Библију. Пружи је напред.

— Овде је, господине Тул — рече пискавим гласом.

Тул је гледао бесно од једног до другог. Онда прасну из њега.

— Не. Дођавола, не!

Драшкот зину са неким глупим изразом лица. Спустио је Библију и уплашено је буљио у Тула.

Бенкрафт је климао главом.

— Туле, нећете нас ваљда сада оставити на цедилу? Управо сте се прихватили вођства.

Тул се дивље окретао око себе.

— То сам рекао, Бенкрафт. Јест. Али мени је било понуђено да преузем вођство над двадесетак људи.

Сада ствари другачије стоје. Сада се од мене тражи да идем на кланицу, разумете ме?

Окретао се, продорно посматрајући све редом.

— Нећу ваљда дозволити да ме изрешетају? Јесте ли полудели?

— Па нисте сами — било је мишљење учитеља.

— Колико нас има, Бенкрафт? — фрктао је Тул.

Бенкрафт се брзо сабере.

— Седморица!

Тул се дивље смејао и гледао поспрдно у Драшкота.

— И вас је урачунао.

Драшкотови образи су подрхтавали. Али његов поглед је наједном постао чудновато одлучан.

— Даћемо пример осталима.

Тул се смејао и лупну га по дебелом трбуху.

— Онда изволите па себи самом окачите шерифску звезду. Са овом гомилом и звездом на грудима не бих жеело да се нађем лицем у лице са Рубином.

Драшкот је некако изгубљено гледао по гомили.

— Бенкрафт, не бисте ли ви? — упита бојажљиво.

— Па то је лудорија — фрктао је даље Тул. — Да не мислите са овом седморицом људи да јашете Рубину у сусрет.

Бенкрафт приђе укочено Драшкоту.

— У реду, примам звезду. Занима ме кога ћу све скупити од људи и који ће бити спремни да пруже отпор. Тул побледе.

Драшкот подиже Библију и Бенкрафт се закле. Његов глас баш није звучао много сигурно, а много речи је прогутао шум кише. Људи су стајали као одузети. Када се Бенкрафт окренуо са звездом на грудима, нестала су и двојица Бенера.

Хорис уђе. Са њега се цедила вода.

— Долазе! — драо се он.

— Ко? — упита Драшкот и побледе.

Људима застаде дах. Буљили су у Хориса.

— Бандити!

Драшкот затетура уназад и придржа се за сто.

— Небеса, Боже, будите нам милостиви!

Бенкрафт дохвати пушку. Знао је да је то његов тренутак. Драшкот приђе ормару за оружје и поново извади винчестерку. И градски већници су узели пушке. Џим стаде поред Бенкрафта. Тул изађе напоље и застаде пред вратима. Хорис је дошао без оружја. Окретао се тражећи погледом.

Драшкот му показа на ормар са оружјем. Но, неки човек је оставио своју винчестерку у канцеларији. Узе је, убади метак у цев и погледа са очекивањем Бенкрафта.

Тул се вратио.

— Наилазе читавом ширином цесте. Изгледа да им киша није нимало наудила.

Стари Хи уђе мокар као миш, дугим шепајућим корацима. Његова протеза је шкрипала при сваком кораку. Застаде наспред просторије, отвори лежиште свог карабина и убади метак.

— Зар је то све што Кингс Роу може да пружи — упита он мирно.

— Доста нас је — одговори Бенкрафт грубо. — Ако само једном успе да убије Рубина, онда је све у нашим рукама.

Хи климну главом.

— Лепа теорија!

— Тераће нас у паровима — рече Тул дивље.

— Све је то бесмислено — изјави Хорис бојажљиво.

— Вреди покушати — рече Бенкрафт. — Ако не успемо да их отерамо из града, видећете шта ћемо доживети. Још ћу вас подсетити на те речи.

Један од градских отаца приступио је прозору који је био због спарине широм отворен. Када се окренуо, лице му је било безбојно.

— Бесмислено је! Учинићемо само да буде још горе.

— Чистите се дођавола, Бастер! — викао је Бенкрафт бесно.

Градски већник подиже главу.

— Не можемо преузети одговорност, Бенкрафт.

— Рекао сам вам већ да идете.

Бастер је неодлучно гледао једног, па другог. Онда остави пушку назад у ормар за оружје и изађе без речи. Пређе брзо преко улице и нестаде, као да га никада није било.

— Има ли још кога ко ће са њим? — упита Бенкрафт промукло.

— Ја — одговори Тул одмах. — Знам да то није нико од мене очекивао, али све је бесмислено. Потпуно бесмислено. Мораћемо сачекати боља времена.

Бенкрафт се укочи као да је од камена.

— Ако преживим, написаћу твоје име на свакој тараби — рече Џим подругљиво.

Тул се смешкао мирно.

— Нећеш преживети, Џим. Било би ти најбоље да побегнеш као и ја.

— Неће ништа помоћи Кинг Роу ако се једноставно бацимо вуцима у чељуст.

Пришао је вратима и окренуо се још једном.

— Бенкрафт подиже своју пушку.

— Иди Туле или ћу те убити као пса.

— Знам да не изгледам баш славно — одговори Тул опором — Но, још ћете се кајати што сте ми претили.

— Сада знамо колико је сати — рече Џим.

Тул се још једном горко насмеши свима. Онда оде. И њега је киша прогутала тако брзо као и друге.

— Можда је у праву — рече Драшкот очајним гласом. — Моменат је неприкладан.

Бенкрафт приђе вратима. Џим га је следио. Чула се и Хијева протеза. Хорис испусти неки неартикулисани глас. Када се Хорис и остали градски оци ставише у покрет, прикључи им се и он.

Изненада, киша престаде. Бандити су већ били у граду. Један коњ без јачаха касао је далеко испред свих. Један од бандита изби напред и потера коња камџијом. Можда је то урадио и крајем ласа. Бенкрафт то није могао из даљине тачно разликовати. Али јасно је видео да је онај дорат вукао нешто за собом. Личило је то на неки пакет или неку врећу. Блато је шприцало на све стране, а пакет се окретао. Следећег тренутка пројурио је дорат поред канцеларије. Био је то коњ Мек Бреја.

Људи су забезекнуто разрогачили очи. Његов властити коњ га је вукао кроз град.

Бенкрафт подиже пушку и полете напред. Џим стаде поред њега. Драшкот се прикрадао за њима. Одстојање се брзо повећавало.

Бенкрафт искочи на улицу и пуца. И Џим је пуцао. Двојица бандита испала су из седла. Још док су ови људи падали запуцале су пушке и пиштољи бандита.

Погодили су Бенкрафта. И Џим је пао истовремено кад и он. Наједном, Драшкот виде да је остао сам насупрот бандита. Застаде, испусти пушку и окрете се. Но, и њега су тада погодили меци бандита. Падао је тражећи ослонац. Али на крају му се руке заглибише у дубоко блато.

Чуло се само како је неко усамљено повремено и некако шупље пуцао из канцеларије. Драшкот је чуо те пуцење. Последње што је схватио било је да су јахачи пролетели преко њега.

*

Рубин је снажно лупао по шанку, али нико није долазио. Тип дође иза шанка и поче да точи.

— Мени један виски! — повика Рубин и окрену се.

Људи су стајали у просторији, док им се вода цедила из одела. Бет и Том су унели Бреја и положили га на под поред клавира.

— Прогутао је много воде и блата — рече Том — но ускоро ће доћи к себи.

Рубин подиже обрве и незаинтересовано погледа у шерифа који је био без свести.

Се● Краун приђе.

— Он је још жив, Мерт — рече он. — Читава ова ствар са њим направила је проклето добар утисак. Ово гнездо се покорило. Нисам претпостављао да ће то бити тако једноставно. Канцеларија шерифа је управо прекопута.

Рубин се окрете и опет приђе шанку.

Старац га је следио и дохвати једну чашу.

— Именуј једног од нас за шерифа, као бисмо могли сакупити банду — саветовао је он. — Судија станује само неколико кућа даље.

— Ниједан од нас се неће појавити. Већ ћемо наћи неког шерифа.

Старац је трептао очима.

Тип пружи Рубину један виски. Вођа бандита је пио. Када је ставио чашу на сто, појавио се Хорис.

Људи су прекинули посао и зачуђено погледали у човека. Рубин се одмах насмеши значајно.

— А ко сте ви? — упита он мирно.

— Мени припада ова крчма.

— Мокри сте као риба која је баш извучена из воде — примети Сеп.

Хорис погледа низа се.

Рубин га осмотри преко рамена.

— Јесте ли и ви припадали оној храброј гомили?

Хорис је са страхом климао главом.

— Ја сам...

Рубин одмахну.

— Запалите ватру у пећи да бисмо могли да осушимо наше ствари. И наместите један конопац. Овде је затворено. Јасно?

Хорис покорно климну главом и поче одмах да се бакће поред пећи.

Рубин узео пушку у руку и махну неколицини људи.

— Напред, имамо посла! Хоћу да сакупим судије, и поротнике. Сеп, ти остајеш овде. Немој да скидаш ока са Бреја.

Њих шесторица напустише просторију.

— Тамо напред је штала за изнајмљивање коња — рече један од људи. — Тамо сам управо видео једну проклето лепу девојку.

— Имамо сада других брига, будало!

Лест гурну Рубинова.

— Тамо преко, види!

Рубин окрете главу. На другој страни стајао је један човек. Био је у каубојском оделу и имао је опасач за оружје око појаса. Гледао је преко церећи се.

Рубин га кратко одмери и погледа испитујући низ блатњаву улицу. На-

мерава је да пређе, но онда само махну преко. Човек прегази блато.

— Шта хоћеш од њега? — упита Лест.

— Сачекај па ћеш видети — одговори Рубин.

Човек застаде и погледа једног па другог. Рубин га још једном одмери. Онда се весело осмехну и додирну га пушчаном цеви по грудима.

— Овај град више нема шерифа. Хоћете ли ви тога да се примите?

— Шта ће се из тога изродити?

— Под одређеним околностима, веома много — рече Рубин, церекајући се хладно.

— То бих морао тачно знати.

— Како је ваше име?

— Тул?

— Ирац?

— Само мој отац.

— Изродиће се тога доста.

— То ми је много, господине Рубин.

— Слушај, младићу мој — рече Бет Вајат. — Могао би ти добити и нешто по њушци.

— Могуће! Само онда нећу да се играм шерифа.

— Рецимо, добићете двесто долара — понуди Рубин.

— Триста!

— Добро!

— Ја сам ваш човек!

Рубин извади Брејову звезду из цепа и Тул је одмах прикачи.

— Одведи нас код судије. — захтевао је Рубин. — Имамо нешто да разговарамо са њим.

Тул одмери групу. Онда пође. До куће Шорта Л. Бејна није било далеко. Тул застаде пред вратима.

— Овде је. Ми ћемо се, сигурно, касније опет видети.

Рубин се подмукло смешкао.

— Пођите ви само са нама. На крају, ви сте најважнија личност у

овој игри. Или сте мислили да ћу ја триста долара једноставно бацити кроз прозор?

— То сигурно не! — церекао се Тул.

Куцали су и ушли одмах унутра. Судија им је ходником долазио у сусрет.

— Здраво стари — поздрави га Рубин расположено и прислони Тулу руку на раме.

— Мерт Рубин — рече судија оштро. — Ви знате добро. . .

— Затворите губицу — издера се Рубин на њега. — Тамо где сам ја, говори се само онда када ја питам. Сада немам шта да питам. Имам много тога да кажем.

— Овај шериф подиже оптужбу против Бреја. И то због убиства. Је ли јасно?

Не само судија већ и Тул, били су више него запрепашћени. Нису веровали својим ушима.

— Расправу ћете заказати за сутра ујутро у десет часова — рече Рубин заповедничким гласом. — Поротници морају бити на месту. За то ћу се ја већ побринути. Оптужбу ће заступати овај шериф. Он ће изнети доказе и довести сведоке. Припремите се добро. Мек неће имати ни најмању шансу. Шериф тврди да је Бреј подмукло убио часне грађане Криса Јангера, Стуја Шелија и Ендија Хорна. Је ли јасно?

Судија је био стар човек, снежно беле косе. Одмах поче од узбуђења да дрхти.

— Туле, не могу то све да схватим.

— Све је у реду — рече Тул. — Припремите мирно расправу. Све је у реду.

Рубин се церекао.

— Ето, чули сте. Дакле, сутра ујутро. Ако не дођете, доћи ћемо по вас. Коначно, то је ствар до које нам је свима стало. Поротници ће прогла-

сити Бреја кривим, а ви ћете га осудити. Пресуду ће извршити наш шериф. Нови шериф Кингс Роуа.

Судија запрепашћено погледа једног па другог.

— Не разумем, Тул.

— Све је у реду — једва изговори Тул преклињућим гласом.

— Адис — рече Рубин и повуче Тула са собом ка вратима. — О свему сте обавештени, господине Бејн. Ако не дођете, доћи ћемо ми по вас.

Напустили су кућу и изашли на улицу. Тул је пребледео. Рубин се смешкао хладно.

— Посао шерифа није лака ствар. Зар то нисте знали?

— Могу ли да се извучем из тога посла — упита Тул мирно.

— Не. То врло добро знате и сами, зар не?

— О погубљењу није било говора.

— За шерифа тако нешто није ново.

— Тачно је — увиде Тул.

Рубин и његови бандити су се цекали. Тул је дисао узбуђено. Целим путем држао је руку на дршци револвера. Банкрафтове речи одјекивале су му у ушима.

— Један од нас би морао Рубин избацити из чопора — говорио је он.

Тул ни о чему другом није размишљао.

Онда као муња дохвати оружје. Но, они су били спремни на то. Један ударац у стомак га обори. Следећи ударац подиже му главу. Отетурао је до зида куће, подигао песнице и припремио се за борбу. Но, на фер начин се овде није борило. Рубинови људи поступили су сурово са њим. Без милости су га претукли.

Лест га подиже и одвуче до првог валова за напајање стоке. Тамо су га умочили у воду, све док опет није дошао к себи.

— Сада идемо у посету поротинцима — рече Рубин љубазно.

— Ви ћете бити тако љубазни да се сетите свих, једног за другим.

Тул је гледао унаоколо не схватајући. Један од људи узео је његов колт. Испразнио је бубањ а метке бацио у барицу на улици.

— Ето вам ваше пуцаљке.

Тул је буљио у оружје. Онда погледа Рубинова и одмахну главом.

Рубин га је пустио да клима главом колико год хоће, при чему је посматрао његово разбијено лице, не мичући се.

— Хтели сте да испаднете паметни, Тул, и мени да подвалите — рече

он онда, пун хладне љубазности. — Сада сте имали прилику да осетите како се пролази када се из обести покуша да се ухвати вук за реп.

— Има породицу — мољакао је Тул, не слутећи да тиме налете на искусан нож.

Рубинов поглед се смрачио. Тул је лизао усне. Задржао дах покушавајући да нешто прочита у Рубиновом погледу. Тада виде пламен у тим жутим зверским очима. Пре него што је Рубин, проговорио Тул је знао да је побеђен.

— Ако желите да још једном видите своју породицу, онда морате да пазите, Тул. — гласио је одговор, оштар као сечиво. — Је ли вам то јасно?

Тула тада обузе дивљи бес. Ступи чврстим кораком назад, али удари у Лестова и Типова рамена. Окрете се и погледа час једног, час другог. Посматрали су га непријатељски хладно.

— Младићу, можеш добити порцију колико пута желиш — брундао је Лест.

Тул погну рамена. Беса нестане. Обузе га резигнација.

— Бил Лест и Тип Леш су ваши помоћници, Тул — рече Рубин са укореним смешком. Момци ће вас свуда пратити и пазити да поступате у складу са интересима ваше породице. Момци, побрините се за Тула!

Бет се насмеши и оде. Тул је гледао за њим. Најпре је пошао у погрешном правцу. Но, на првом углу је наишао на човека коме се много журило да пређе главну улицу. Зауставили су га. Изменили су неколико речи, па су се затим окренули. Тулова кућа била је поред Бенкрафтове. Бенкрафт је био добар сусед. Тул се питао ко ли ће се сада тамо уселити. Но, онда виде како су бандити ушли у његову кућу. Било му је јасно да ће обема кућама следовати нови станари. Без обзира како ће се ствари у Кингс Роу завршити.

— Сада ћете посетити поротнике, Тул — нареди му Рубин. — Свих дванаест.

— Има их само једанаест. Један је. . .

— Онда изволите пронаћи дванаестог — брундао је Рубин. — На крају, ви овде врло добро познајете људе. Али да пронађете поузданог момка! И све те пацове да сте упозорили да ниједан неће жив изаћи из суднице, уколико једногласно Бреја не огласе кризим.

Тул још једном погледа у своју кућу а онда климну главом.

— Хајдемо.

Пошао је између Леста и Типа. Рубин се вратио у крчму.

*

Неко је куцао. Џорџи Хи дохвати одмах пушку.

— Оче — шапну Силија очајно — сакриј пушку! Молим те!

— Иди дете преко и не дај гласа од себе — рече старац брзо, показујући јој главом на суседну просторију.

Силија склопи руке и тихо пође. Са страхом је гледала у врата. Тада се поново зачу куцање.

— Ја сам — чуло се неко шапутање.

— Хориш — рече старац. — Дођа вола, то је Хориш.

Шепајући приђе вратима.

— Јеси ли сам, Хориш?

— Наравно. Отвори.

Џорџи Хи се брзо окрете. Силија је стајала поред ормара. Повукао је за сун. Подиже пушку и притисну лагано врата. Хориш шмугну унутра. Старац осмотри напоље у ноћ и затим брзо затвори врата.

— Сам сам — рече Хориш и седе.

— А зашто не бих био сам?

— Тул не пролази сам улицама — брундао је Џорџи Хи мрачно и поставио карабин поред зида, те дошепао са дрвеном ногом која је шкрипала, до стола.

— Био сам забринут за тебе, Џорџи. Како си побегао? — испитивао га је Хориш.

Стари обриса нос. Силија иступи испред ормара и поздрави власника крчме.

— Са том проклетом ногом то није за мене било тако једноставно — објасни Џорџи Хи. — Али, као што видиш, успео сам, као и сви остали који су се извукли из гужве.

Хориш подиже обрве.

— Зар је требало да дозволимо да нас све побију? — Баш то — брундао је Хи седајући и стењући. Изгледало је да и столица, већ јако стара, стење као и он.

— Бандити су одвели Бреја у шерифову канцеларију и затворили га у ћелију — извештавао је Хориш. — Тул је са неколицином бандита посећивао људе који су били поротници за време суђења Рубиновим бан-

дитима. Сутра треба да отпочне суђење шерифу.

Силија сломљена седе на столицу и преплашено погледа Хориша.

— Хи се грубо насмеја.

— »Процес«?

— Јесте — одговори Хориш забринуту. — Процес против Мек Бреја због убиства Рубинових сарадника.

— Хи га погледа с неверицом.

— Немој ме засмејавати.

— Сачекај само тренутак, Џорџи — рече Хориш Мирно. — Онда се сигурно више нећеш смејати.

— Све су то лудорије — прекиде га старац. — Судија ће знати о чему се ради.

— И судија је исто тако убог као што смо и сви ми остали — рече Хориш. — Убили су учитеља, а неколицину других су премлатили. Суд ће сутра ујутро осудити Мек Бреја за пет минута, а Бејн ће изрећи пресуду. У то можеш бити сигуран. Све је то тако сигурно као и то да ће Тул, сат после изрицања пресуде, обесити Бреја.

Силија пребледе.

— Зар ће Тул бити тако проклет? упита Хи. — Можда се само претвара па чека свој тренутак.

— Тако смо ми сви мислили — одговори Хориш. — Бандити су закључали његову породицу у моју кућу. Још нешто, Џорџи! Тул мора својом главом јемчити да ће судија и поротници бити сутра тачно у десет сати у судници. Бенер ми је причао да је он највише млатио људе да би их натерао на послушност. Брата Нета Бенера је једноставно прогласио за поротника, као замену за учитеља. Сада тражи Вешберна. Зато што му треба замена за Бенкрафта.

— Хи презриво одмахну.

— Вешберн! И он ће пузати предњим. Дођавола, Хорис! Има нас готово стотињак људи у граду и ниједан ништа не вреди. Кладим се да

ниједан није дошао на идеју да оседла свога коња и да иде у главни град. Иако би трајало осам дана док не стигне помоћ, али би бар нешто било предузето.

— Учитељ је покушао и онда су га убили — извештавао је Хорис.

— Хи га је зачуђено погледа.

— Па учитељ уопште не уме да јаше.

— Често је то тако. Најслабији момци су у одсудном тренутку најхрабрији. А хероји, који код сваке гласније речи ставе руку на пиштољ, у стварној опасности наједном постају пацови. Ето на пример, Тул.

— У то не могу да верујем — повика Хи.

— Тул је у невољи. Сада га тек можемо упознати са праве стране — рече Хорис горко. — Учиниће оно што Рубин тражи од њега. Сви ми ћемо поступити на исти начин. Потребно је само да Рубин распише конкурс за шерифа. Кладим се да би и ти гласао за Тула. Кладим се са тобом.

— Не бих га бирао. То знам. Небих ишао ни као поротник на ову расправу. Радије бих допустио да ме исеку на комаде.

Хорис је одмахнуо главом.

— Не знам шта бих учинио. Највероватније бих гласао за Тула. Нема сврхе да се одупрем. Учитељ је мртав. Неколико јадних поротника је претучено. Многи су видели како је Бреј довучен у град. Више није било потребно, Џорџи. Град ће поступити онако како то Рубин буде захтевао.

— Са мојом проклетом дрвеном ногом не могу се више попети на коња — рече Хи. — Иначе бих већ давно био у седлу да доведем помоћ из главног града. Дођавола, упрегнућу чезе.

— Оче — повиче Силија преплашено и погледа старца.

Наједном неко закуца јако и заповеднички. Све троје су се загледали.

— Отварај, Хи! — заповеди неки глас оштро.

— То је Тул — рече Хорис тихо. — Отвори му. Биће боље.

— Оче, немој учинити ништа непромишљено — молила је Силија.

Џорџи Хи устаде. Узе пушку у руку и приђе вратима. Силија поскочи преплашено са столице.

— Не знам о чему имамо нас двојица да разговарамо, Тул — рече старац. — Носи се дођавола.

— Отварајте, или ћемо разбити врата.

— Оче — повика Силија. — Није сам.

Старац отвори врата. При том подиже карабин. Цев је уперио Тулу право у груди. Иза њега препознаде тројицу људи из Рубинове банде.

Тул се хладно насмеши, ослањајући се о цев и гурајући старца у собу. Бандити прођоше поред Тула унутра.

Хи спусти карабин.

— Шта хоћете?

— Тражим Ернија Вешберна — рече Тул гледајући окол. — Где ли се сакрио тај пацов?

— Овде га нема — одговори Хи заједљиво.

Тул рече људима:

— Погледајте!

Хи се уједе за усну и хтеде опет подићи карабин. Но, Силија је брзо стала поред њега и положила руку на његову.

— То ти је проклето паметно, девојко — церекао се Тул.

Бандити су претражили кућу.

— Немате никаквог разлога да претражујете моју кућу — рече Хи бесно.

Тул показа палцем у звезду.

— То се дешава у име закона.

Хи га хладно погледа.

— Од тога ће вам се још смучити.

— Овде нема никога — повика један од бандита. — Пођимо.

Тул се смешкао ледено.

Тражимо га даље. Тај се момак негде сакрио. Но, ја ћу га већ наћи.

— Желим вам да га тражите до свог судњег даа — рече Хи огорчено.

Један од бандита положи Хију руку на раме.

— Поведите овог старог као дванаестог човека, Тул.

Хи се врпољио под његовом руком. Но, онда бандит показа на Хориса.

— Или узмите власника крчме. Ионако сада нема никаквог посла, док смо ми у његовој крчми.

— Пронаћи ћу ја оног отрцаног лихвара — одговори Тул бесно. — Макар морао читав град преврнути на главу. Кладим се да се она хуља налази у неком мрачном буцаку. Седи на свом новцу и дрхти за њега. Но, у реду, Хи. Ако га не нађем, онда сте ви на реду.

— У ову кућу више нећете ступити — беснео је старац.

Тул га гурну тако да стари изгуби равнотежу и одлете до прозора.

— Не прави се важан, деко — рече он подругљиво и приђе вратима.

Хи се није могао зауставити на прозорској дасци и паде на под. Док је падао, покушао је да упери пушку у Тула, али није успео довољно брзо да је окрене.

Тул муњевито извуче револвер. Старац застаде. Бандити су се церекали јер су знали да колт није био пун.

Силија приђе прозору, нагну се и поможе Хију да стане на ноге. Тул стави оружје назад у футролу.

— Ако се зеленаш сакрио негде код вас, видећете шта ће вам се десити — рече он бесно и окрете се. Исто тако брзо како је ушао, он је и изашао са бандитима.

Хориш без речи приђе вратима, па их опет затвори. При томе је гледао у старца и климао главом.

— Нема то никакве сврхе, Џорџи — рече он промукло. — Ништа добро се из тога неће излећи. Можемо се само помирити са судбином и надати се да ће то зло једном проћи.

У Хијевим очима блештао је гнев.

— Нећу ваљда гледати скрштених руку како овај бандит овде господари?

— А шта мислиш да учиниш? Немаш никаквих могућности да било шта промениш. Буди срећан да си овако прошао. Погледај мене. Мене су истерали из моје куће. Зажели само да пронађу Вешберна. Онда ћеш се извућу из ове ствари. Само бих желео да знам зашто се баш на Вешберна окомио.

Хи приђе столу и седе.

— Никада није могао да трпи Вешберна. То је све. Сада ћу припремити нека кола и поћи ћу. Ако не нађу Вешберна и тако ћу страдати.

— Али, тата — замоли Силија.

Хи је погледа кроз полузатворене капке.

— Наш шериф седи у затвору као злочинац.

Силија спусти поглед и угризе се за усну.

— Када бисмо га само могли извући — гласно је мислио Хорис.

*

Ерни Вешберн се сакрио иза наковања, када је Тул пролазио са бандитима кроз двориште, долазећи из куће. Његова десна рука спустила се у цеп где је напипао велики револвер.

— Тога човека никада нећете наћи — рече један од Рубинових људи. — Зашто не одустанете од тога? Једноставно, узмите старог као дванаестог поротника.

— Ја ћу га већ наћи — чуо се Тулов глас.

Један од бандита је зевао.

— Онда га тражите. Дођите у салун када га пронађете. Немојте заборавити на Бреја. Читавог дана није добио ништа за јело. Ви имате кључ од затвора.

— И Рубин има кључ — одговори Тул. — Побрините се за њега.

Неко се насмеја.

— Шериф Кингс Роуа и заповеда.

— Дакле, то је заповест — зачу се Тулов мрзоваљан глас. — Коначно, па ви сте ми додељени као помоћници шерифа.

— У реду, ми ћемо то средити.

Ерни Вешберн је извирио иза наковања. Сенке људи су се разишле. Чули су се кораци преко шљунка. Један човек се удаљавао ка звонику, а остали су пошли у правцу шерифове канцеларије.

Вешбернова кућа била је иза звоника и Вешберн је добрознао да је човек што је тамо отишао сам могао бити само Тул. Угризао се за усну и гледао преко рамена према осветљеном прозору. Но, онда му наједном сини луда идеја. Чекао је док су се кораци изгубили у правцу канцеларије. Онда се брзо и бешумно ишуња из ковачнице.

У граду је било мирно. Чуло се само шуштање ветра кроз дрвеће. Један од коња из коњушнице за изнајмљивање се померао и лупао копитом о преградни зид.

Стигавши за ћошак Вешберн је застао извирујући.

Тул је управо нестао са светлости уличне светиљке на другој страни улице код Рамбосове радње. Из крчме, која је такође била на другој улици, чула се граја.

Вешберн само за тренутак погледа у том правцу. Онда пређе улицу. Благо је прскало под његовим ногама.

Тул застаде код звоника па се онда окрете. Вешберн се приљуби уз зид куће. Дисао је брзо. Држећи руку у цепу гледао је са узбуђењем испред себе. Тул је био добар стрелац. Вешберн је врло добро знао са ким се упушта. Полако га је обузимао страх.

Тул је даље трчао па је нестао иза торња звоника.

Вешберн је посматрао главну улицу у једном и другом правцу. Свуда је владала тишина. Страх је грађане Кингса Роуа задржао у њиховим кућама. Само је испред крчме владала живост. Врата шерифове канцеларије била су широм отворена.

Светлост је падала преко улице.

Вешберн пође даље. Код звоника застаде још једном. По шумовима је чуо. Тул је ушао у његову кућу, па је прегледао шталу и двориште. Зашкрипаше једна врата, а коњ у штали зањишта мукло.

Негде зајаја пас. Неко је гласно псовао. Онда се залупише врата. Са крова торња капала је кишница у једну бару.

Вешберн је од страха почео да дрхти. Није био много храбар човек. То је одувек знао. Да би се у то уверио, није му било потребно да се сретне са Тулом.

Бешумно је прелазио преко трга. Сакрио се у сенку своје мале и бедне кућице. Прибио се уза зид и извукао револвер. Осећао је лупање срца и куцање жила на врату.

Иза куће су се врата штале са шкрипом затворила. Чули су се кораци. Тул се појавио. Његов лик се јасно оцртавао према небу. Вешберну позли. Осетио је зној под пазухом.

Онда Тул пође према њему и мали човек скупи сву своју храброст.

— Дигните руке увис, Тул, и пођите преко — просикта он тихо.

Тулов лик се укочи.

— Нанишанио сам у вас, па ћу и пуцати — рече Вешберн.

Тул одахну оштро.

— Вешберн! Ти мали отрцани мишу!

— Зашто сте увек такви према мени? Никада вам нисам ништа нажао учинио.

— Не подносим зеленаше.

— Зашто ме онда не протерате из града?

Тул се промукло насмеја.

Вешберн се усправи, те му приђе. Гурнуо му је цев колта у удубљење на трбуху.

— Зашто желите толико да ме понизите? Шта ја имам са свим тим стварима? Зашто баш ја морам сутра ујутро доћи као противник?

— Смрдите на лук, Вешберн — рече Тул презриво. — И то је један од разлога.

— Увек сам вам се склањао с пута. Зашто, дакле?

— Ви сте пасји син.

— Добро. Ви ме не трпите. Због тога ме вређате. Али зашто хоћете да од мене начините издајицу? Бреј ми није никада ништа учинио. Зашто бих га онда осудио?

— Мрзим вас, Вешберне. Ви сте богати. Јако богати. И упркос томе сте као шугаво псето.

— Због тога ме тако понижавате?

— Добро, сад је доста. Склоните тај пиштољ или ћете за пет минута бити на гробљу.

— Треба само да притиснем обарац! — дахтао је Вешберн.

— Кладим се да се знојите од страха.

— То је тачно.

— Знате да нећете стићи далеко.

— По чему сте у то тако сигурни, Туле?

— Ваш мозак је мозак пословног човека — одговори Тул хладнокрвно.

— Ви сте једна ћифтинска душа и не

улазите у послове у којима је ризик превелик. Због тога сте нешто и постигли. Иако се то по вама не види, јадна мала кукавице.

— Ви сте издајица, Туле.

— Ви ћете сутра постати издајица.

— Знам — дувао је Вешберн. — До тога вам је стало. Не желите да само ви будете бедна издајица.

— Па пуцајте већ једном — рече Тул сигуран у себе. — Сем тога, мој пиштољ није напуњен.

Вешберн прогута. Све је тако једноставно. Међутим, није могао.

Тул се насмеја.

— Нас двојица се не трпимо, но и поред тога, не бисте желели да изгубите муштерију. Некада бих могао да затражи новац. Јасно, само ако останем жив.

— Дајте ми кључ од затвора — захтевао је Вешберн.

— Не умете ни да почистите, зар не?

— Бројаћу до три.

— Немојте ми само причати да намеравете да ослободите Бреја!

— Дајте кључ од затвора.

— Ево — рече Тул и удари га. Вешберн је добио ударац по глави и паде на улицу. Тул настави да га бије и узе му револвер из руке, па га премлати.

Када се Вешберн није више мицао, усправио се дахћући.

— Сутра ујутро у десет сати Вешберне — рече он дахћући. — Да сте тачни у минут. Бићете председник пороте. И ви ћете ми се постарати за то да Бреј буде осуђен. Знате шта вас чека ако осталу једанаесторицу не наговорите на то.

Са једним омаловажавајућим гестом добаци му револвер.

Вешберн се извуче из блата.

— Нисмо још готови Тул — рече и извуче један нож из корица.

Тул виде како нож севну, па се охоло насмеја. Подиже руке спремне

на борбу и сачека да се Вешберн дигне, па се онда баци напред.

Вешберн се помаче у страну подметнувши му једну ногу. Тул паде преко ње. Вешберн се окрете и навали ножем.

Тул паде не изговоривши ни реч и више се није ни помакао.

Мали човек клече на колена.

— О, Боже мој — стењао је он осећајући како му је позлило. Његова десна рука опипавала је мртваца док није нашла џеп. Морао је претражити све џепове, па је тек у последњем нашао кључ. Све му је причинило толики бол да је гласно заплакао и помислио даће га сваког тренутка ударити шлог.

Са кључевима у руци подигао се и по први пут погледао око себе. Нико ништа није приметио. Улица је била пуста све до крчме и канцеларије ше-рифа. Одсјај лампи видео се у барицама. Изгледало је да је варошица сва обамрла.

Ерни Вешберн се није дуго предомишљао. Брзо је потрчао повијен и држећи свежањ кључева у руци као неко оружје. Пре него што је скренуо у двориште ковачнице, још једном се осврнуо. Није више могао да види Тулово тело. Но, упркос томе његов лик му је стално и јасно био пред очима.

Шуњао се даље, протрчао поред штале и прешао преко дворишта. Онда закуца на Хијева врата. Унутра се одмах зачу комешање. Вешберн прислони главу на врата и погледа преко дворишта на улицу.

— Ко је напољу?

— Ерни Вешберн! — шапутао је лихвар као одговор.

Чуо је гласове. Онда зачу шкрипу протезе старог човека и врата се отворише. Жућкасто светло продрло је из просторије и Вешберн виде пушчану цев право пред својим носом.

Када га је Хи препознао, склони се у страну, па га пусти да уђе. Хорис и Силија стајали су поред стола посматрајући га подозриво.

— Свуда вас траже, Вешберне — рече Хорис, пребацујући му. — Знате ли то? Пре неколико минута био је Тул... Небеса, па шта вам је Вешберн? Зар вам није добро?

Хи затоври врата.

— Седите, Вешберне — рече он са жаљиво. — Мора да су вам оне лопуке отеле новац, зар не? Силија донеси му шољу чаја.

Вешберн заклима главом.

— Починио сам убиство — изби из њега.

Све троје су га посматрали као одузети. Хорис се насмеја збуњено, Силија притисну руку на уста.

— Убиство? — упита Хи отегнуто и набра чело.

Малени човек, који је тако јадно деловао, потврдно климну главом.

— Управо сам убио Тула.

Хи уздахну и добаци Хорису значајан поглед.

— Па он је сад био овде — рече Хорис. — Није био сâм.

— Био сам напољу у ковачници — настави Вешберн. — Растали су се на улици. Бандити су отишли ка крчми, а Тул је пришао мојој кући.

— Јесте ли га устрелили — испитивао га је Хи са неверицом у гласу. — Па ништа се није чуло.

— Ножем сам га убио — јаукао је Вешберн тужно. — О, Боже мој, ја сам га убио.

— Слушјате, Вешберне — рече Хорис који у то није могао да поверује. — Знам да вас је тражио, али...

Хорис ућута. Вешберн је држао свежањ кључева и тада спазише трагове крви на његовој руци, што он ни сам још није био приметио.

— Кључеви шерифове канцеларије — рече Вешберн опором. — Ово је од

затвора. О, Боже — преплашено је буљио у своју руку.

Хорис се уједе за усне и погледа панично у Хија.

— Боже, ако га овде ухвате Рубинови људи.

Хи се насмеја љутито.

— Проклетство, Хорисе! Увек прво мислиш на свој живот. Тако је, ово су кључеви од затвора.

— Морате ме схватити. Ја сам морао тако да поступим — рече Вешберн, настојећи да наиђе на њихово разумевање.

— Иначе би ме он сутра убио.

Хи му одузе свежањ из руку.

— Дођавола, још једном, па то су кључеви од затвора! То су они! А ја, ја имам проклету дрвену ногу.

— Да не мислиш да извучеш Бреја? — рече Хорис. — Пре је седело шест људи испред канцеларије. Моја крчма је прекопута. Сем тога, има бандита на улици.

— Кад те човек овако слуша, дошао би до закључка да је Рубин у граду са армијом људи! — рече Хи огорчено. — Комшија Вешберн, нисте ни свесни како сте велику ствар учинили за Кинга Роу.

Вешберн је сметено жмиркао очима.

— Ја...

— Где лежи Тул — упита Хорис забринут.

— На улици испред моје куће.

— О, Боже — рече Хорис престрашено.

— Немој да одмах напуниш гаће — брундао је Хи. — Напред! Угасите светло. Прво морамо склонити Тула са улице. Онда да размислимо.

— Можда је већ прекасно — рече Хорис дрхтавим гласом. — Рубинови људи већ сигурно чекају пред Вешберновом кућом.

— Онда ћемо их видети! — брундао је Хи. — Ево вам пушка, Вешберне.

Вешберн се окретао и буљио у оружје.

— Мој револвер лежи тамо горе. Можда ћу га наћи.

Хорис је климао главом.

— Видео сам Бреја. Он је више мртав него жив. Све то нема никакве сврхе.

— Силија, угаси светло — заповеди старац. — Ти ћеш овде чекати на нас.

— Силија приђе столу и уврну фитиљ на лампи.

— Чекај, оче, и ја ћу са вама — рече она одлучно. — Ја ћу ићи напред.

Старац хтеде да се успротиви. Али тада Хорис брзо рече:

— Идеја је проклето добра. Ако тамо ваздух не би био чист, може нас упозорити. Можда би и она пошла у шерифову канцеларију?

Старац упитно погледа своју усвојеницу.

Силија климну главом у знак сагласности.

— Онда, пођите — рече старац. — Ако постоји човек који би могао спасити Кингс Роу, онда је то Мек Бреј. Додајмо томе и наш део.

*

Потпуно су смањили фитиљ лампе, тако да је светло једва допирало до ћелије. Мек Бреј је још увек у устима имао гадан укус трулежи и блати. Читаво лице било му је изубијано и у ранама. Одеротине су га болеле. С времена на време осећао је топлоту у ранама.

Двојица бандита седели су за столом. Дуго времена им је трећи правео друштво, па су се картали. Сада су били веома уморни па су стално

зевали. Но, ова двојица нису били једини стражари. Напољу, на тротоару, стално је патролирао трећи. Када год је пролазио поред прозора, Мек је чуо звекет његових мамуза.

— Уморан сам, Тип! Као пас сам уморан — рече Лест, зевајући гласно.

— Где ли се само мота тај Тул?

— Доћи ће — одговори Тип лењо.

Наједном на улици се чула граја. Бандити се подигоше. Могли су се чути брзи кораци и гласови. Тада се отворише врата и Мерт Рубин ступи у канцеларију.

— Дођавола, где је шериф? — напаладе он своје људе.

— Још увек у потрази за дванаестим поротиником — одговори Лест.

— Тражи неког Вешберна, кога не може да трпи и коме би свакако желео да се освети.

Тип Леш се исцерио.

— Мрзи тог типа као кугу.

— Није требало да га пустите да сам јури около — рече Рубин љутито и погледа према ћелији.

Мек је лежао на кревету и није се мицао.

— Па држимо Тула на ласу — рече Лест смејући се. — Судбина његове породице му је сувише прирасла за срце. Тај нам ништа лоше неће урадити.

— Сувише си сигуран у то — беснео је Рубин. — Напред, идите да га тражите. Нека пусти тог Вешберна до ђавола, ако га до сада није нашао. Има доста такве братије.

Лест показа на ћелију.

— Онда пошаљи другу двојицу овамо да чувају овога.

Рубин одмахну.

— Овај унутра је сигуран као да је у Абрамовом крилу. Сем тога, Бет је пред вратима. Не треба вам ни пола сата да га пронађете. Напред! Мрдните се!

Лест и Леш повукоше шешире на чела и напустише канцеларију.

Рубин са досадом прошета кроз канцеларију, погледа Мека и оде.

Мек је и даље имао затворене очи. Док је био у ћелији није имао ни најмањих могућности да побегне. Брава је била сигурна и чврста, а улица је била пуна бандита. Чуо је како Рубин напољу разговара са човеком пред вратима. Мало затим, опет је било мирно и тихо у малој варошици.

Мек се стењући окрете на страну. Још увек мокро одело лепило му се за тело. Био је уморан, сувише уморан, па ипак није могао да заспи. Наједном ослушну и подиже се.

Стражар је разговарао са неком женом. Мек је жмиркао и климао главом, јер то је био Силијин глас. Но, иако је наћуљио уши, није могао да разуме шта она напољу говори. Стражар одговори кратко и набусито. Тренутак касније је опет било мирно.

Мек се наслони назад и испружи. Лице му је опет горело, па је ставио руке на ране. Касније није знао колико дуго је тако лежао. Кад је скинуо руке, приметио је између ћелије и лампе неку сенку.

Брзо се уздигао. Сенка се скупиле и окрете и Мек погледа престрашене очи Ернија Вешберна. Мек се укочи јер би очекивао пре сваког другог од становника Кингс Роуа, само не овог човека. Револвер у Вешберновим рукама бацао је велику сенку и Мек примети како сенка дрхти.

Зазвечали су кључеви. Вешберн приђе вратима ћелије. Од страха и узбуђења испале му свежањ кључева из руку.

Стражња врата су се покренула. Још једна сенка се појави и Мек опази цев једне винчестерке. Тада Мек

схвати да је Вешберн ушао на стражња врата.

Вешберн се нагну са кључевима. При томе је некако чудновато стењао. Изгледало је да ће га страх убити и Мек му се у себи дивио. Пружи брзо напоље руке и прими од њега свежањ. Убрзо затим био је напољу.

Узе Вешберну револвер из руку, зграби мршаваг човека за раме и изгура га на стражња врата.

— Одлазите већ једном! — брундао је Хорис.

Мек и Вешберн изађоше напоље. Хорис пажљиво затвори врата и окрете кључ. Некуд га баца.

— Дођите — шапну он.

Потрчали су. Још једна прилика се појави и Мек по шкрипи протезе закључи ко је то.

Већ после неколико корака, примети да их је било само тројица. Знао је да нема посла са чврстим и искусним борцима, можда изузев Хија. Али његов хендикеп била је дрвена нога, његово проклетство, како је сам имао обичај да каже. Мек прогута кнедлу. Тронута је гледао ове људе и закле се у себи да ово никада неће заборавити овој тројци добрих људи.

Осетивши револвер у руци, заборавио је на болове и јадно стање у коме се налазио. Јунаштво ове тројице изазивало је очајање, али то га је храбрило. Тихо, херојски, избавили су га за Кингс Роу и одлучи да ничим не заостане за овом тројицом старих момака.

Испред оgrade према суседном земљишту лежао је један човек лицем према земљи. Хи их одведе на страну.

— Овог сам кундаком пушке избацио из борбе — шапну он. — Напред, преко! Сигурно ће ускоро доћи себи. Да моја мајка није била тако

побожна жена, сигурно бих му раз-
мрскао главу.

Један за другим пребацили су се
преко ограда. Мек помаже Хију, који
се није могао тако лако кретати.

Резак глас се чуо на улици. Четво-
рица људи су се бацила на земљу и
сасвим се приљубише уз тло.

— Џорџи и Хорис, ви ћете нестати
— нареди Мек тихо. — Вешберн, ви
ћете остати са мном. Тул вас тражи
већ сатима.

— Тул је мртав — скину Хорис. —
Вешберн га је убио ножем и отео му
кључеве.

Мек окрете главу и потражи у мра-
ку Вешбернов поглед питајући се:
одакле му толика храброст и снага.
Освјео је, као уосталом и други, да
овај мали и мршави момак неће мо-
ћи изаћи накрај са тим.

— Покушај да дођеш до Бенера —
шапну му Хи. — Силија је тамо. По-
шаљи девојку кући дај јој упутства за
нас. Хорис и ја ћемо чекати, на нас
можеш рачунати.

Мек захвално лупи старца по ра-
мену. Онда су се растали. Хи и Хорис
су нестали иза шупа. Мек и Вешберн
су се шуњали иза реда кућа главне
улице према излазу из града.

Нису стигли далеко када се изне-
нада зачу рафал пуцњева из шери-
фове канцеларије.

Од страха Вешберн паде на лице.
Мек га подиже на ноге.

— Напред! До Бенерових ћемо ус-
пети да стигнемо. Тамо ћете онда мо-
ћи да останете. Ниједан човек неће
ни сањати да се налазите у тој кући.

Јурили су даље. Пошто се сваки
час саплитао, Мек дохвати малог,

жгољавог човека за зглоб руке. Из-
гледало је да од страха више није ни
видео.

*

Мерта Рубин бес је потпуно савла-
дао. Блед и дрхтећи целим телом ста-
јао је наспред салуна и бесно буљио у
Берта.

— Не знам ни ја како је Тип дозво-
лио да га изненади — рече мукло. —
У сваком случају, ошамутили су га
ударцем. Уз помоћ кључева продрли
су на стражња врата.

Сеп Краун се подругљиво смејао.

— Тип и Бил су обични идиоти.
Како су могли допустити да Тул оде
сам? Мора да је он напао Типа. Сигур-
но се правио да контролише стражу
и тај момак је онда насео.

Рубин погледа у плафон.

— Пробудите његову жену — наре-
ди он грленим гласом. — Нека га та-
ко гласно зове да је се сети. То ће га
навести на кајање и брзо ће се поја-
вити, у тој вам се кунем.

Управо се Сеп Краун спреми да се
окрене, када су Тип и Лест улетели
на врата. Већ на улици су сазнали
шта се догодило преко, у канцелари-
ји шерифа.

— Тул није могао извући Бреја —
повика Бет Вајат већ са врата. — На-
шли смо га мртвог у кући иза звони-
ка, у оној кући у коју је вечерас нај-
мање сто пута улетео.

— Сад ће тек овде започети велики
плес — рече Леш дахћући и обриса
зној са чела. — Најбоље ће бити да
све сакупиш. Кладим се да је неко из
Кингс Роуа скупио људе. Сад имају
Бреја. Сигурно ће одмах напасти.

— Ви сте све то замесили —
фрктао је Рубинов бесно. — Дозво-
лили сте Тулу да иде сам кроз град, а

затим му још дали и кључеве од затвора.

— Па сам си рекао да му омогућимо да што самосталније делује — рече Бет Вајат бесно.

— Јесте, до ђавола — дерао се Рубин. — Али морали сте стално бити поред њега, као његове сенке.

— Па ми смо већ говорили да неће ништа против нас смети да предузме — Подсети га Тип малодушно.

— Зато су уместо њега други предузимали — драо се Рубин. Нагло се окрете. — Сеп, скупи све. Претрешћемо цео град.

Сеп се исцери и стави руку на кундак колта, па пође дугим корацима напоље.

— Изврнућу овај град као старо одело — беснео је Рубин. — Сваку кућу ћу испреметати. Сваку кућу!

— Слушај, Мерт — рече Бет премишљајући. — Малопре је била једна жена код шерифове канцеларије. Хтела је свакако да разговара са Тулом, па је упорно тврдила да он седи у канцеларији и чека на њу. Међутим, у то време нико није био унутра. Само онај Бреј.

Рубинове очи формално побледеше од беса.

— То ми тек сад говориш, ти...

Бет искриви лице и подиже рамена.

— Нисам могао сањати... а од узбуђења сам то једноставно заборавио. Управо сам се сада тога сетио и...

— Је ли била згодна — упита Вест.

— Мислим да јесте.

— Држ' се добро! Проклетство — фрктао је Рубин, не знајући заправо шта је Вест хтео са тим питањем.

Лест се још више скупо.

— Није, заправо, излазила на светло. Могао бих само тврдити да је била млада.

— А зашто то питаш? — хтео је да зна Рубин.

— Ако је била млада и лепушката, онда знам где треба ударити — објасни Вест.

Рубин се окрете. Људи су дошли са улице. Позва неколицину. Онда махну Лесту и Типу Лешу.

— Напред, пођимо — заповеди он оштро. — Сеп, ти овде преузимаш команду. Смести се у шерифову канцеларију и осматрај улицу!

Рубин са људима напусти салун. Напољу Лест преузе вођство. Ишао је брзо. Насред улице људи су трчали један за другим према Хијевој кући. Успут је Лест извештавао о посети коју је предузео Тул.

Хијева кућа била је у мраку. Зграде су се језиво оцртавале на ноћном небу. Застали су.

— Јесмо ли сви ту — шапутао је Рубин.

— Недостају само гробари — рече Тип Леш.

— Поделите се — заповеди Рубин. Гомила је разилазила. Један од бандита је натегнуо ороз на пушци.

Рубин узе пиштољ у руку и покрету се. Бил Лест је ишао сасвим уз њега.

— Сада се само надам да се ниси преварио — брудао је Рубин.

— Ови се само претварају да спавају — одговори Лест. — Пази шта ти говорим.

На кући се наједном отворише врата. Бандити су се укочили. Рубин и Лест су узели заклон код бунара.

— Вешберн није био овде — чуо се један глас. — Рекли смо то већ Тулу.

— Овде нико није ни легао — шапну Лест. — А ови даброви знају зашто.

Рубин погледа око себе.

— Да овде не улетимо у неку клопку?

— Сеп нас овде неће оставити на цедилу — рече Лест. — Нападнимо их.

Рубин натегну револвер, па се исправи. Једна цев пушке провиривала је кроз отвор врата.

— Изађите или ћемо доћи по вас — повика Лест.

Винчестерка из отвора врата припуца. Бандити се бацише на земљу. Припуцаше пушке и колтови, а меци разнеше дрвени оквир врата. Комадићи дрвета летели су кроз ваздух и падоше на земљу.

Лест се баци на колена. Испруживши напред руку са револвером, пуцао је ка вратима. Унутра је неко погођен крикнуо.

Бандити скочише и полетеше напред. Једна карабинка прасну. Бет се погођен сручи на земљу. Његови пајташи се поново бацише на земљу, испурживши се што више како би били што мањи циљ.

— Имамо их! — шапну Лест. — Сигурно су сви унутра. Ускоро ћемо опет имати Бреја.

Рубин рече.

— Чујем само две пушке. Напред! Нека се Тип повуче уза зид и нека продре кероз прозор. Вил ће обићи кућу унаоколо. А онда, напред, само напред.

Лест пренесе заповест.

Рубин наћули уши, пошто више нико није пуцао из куће.

— Пажња — повика Тип. — Тамо! Рубин се хитро окрете.

— Не видим ништа — повика бесно. — Шта је?

— Ено их, побегоше!

Оружје бандита окрену правац. Али изгледа да је само Тип нешто видео. Но, упркос томе, сви су пуцали.

*

Нет Бенер је сипао виски Меј Бреју и Ернију Вешберну.

— У мојим очима ви сте у проклето незавидном положају, шерифе — рече он преко рамена. — Шта сада намераваате да учините? Нећете скупити више од петорице људи. Нисам кукавица. То знате. Али против те багре петорица или шесторица људи немају шансу. Набавићу вам коња. То ћу радо учинити за вас. Мислим да је стари Хи желео да реши ствар у том правцу. Покушајте да побегнете у главни град.

— Тако је, ти мораш одавде — рече Силија молећиво.

Нет Бенер приђе столу и додаде обојици чаше.

— Рубин ће поставити град наглавачке.

Брат Нета Бенера уђе.

— Горе на улици пуцају — рече он. Силија скочи. Нет Бенер прогута кнедлу.

— Онда већ почињу — рече он промукло. Мек испи чашу и подиже се.

— Треба ми револвер и нешто муниције.

Нет Бенер скочи ка ормару и повуче најгорњу ладицу, па одмах извади оно што је Мек тражио.

Био је то стари револвер калибра двадесет и пет. Мек га брзо напуни, а у џепове потрпа метке.

Брат Нета Бенера изађе и одмах се врати.

— То се дешава горе код ковачнице — извештавао их је он замуцкујући и погледа у Силију.

Са револвером у руци Мек брзо приђе вратима.

— Пратићу вас, шерифе — рече Ерни Вешберн. На његовом бледом лицу које се трзало огледао се страх, али и одлучност.

— И ја ћу поћи, Мек — рече Силија. — Морам са вама.

Мек застаде на вратима и окрете се.

— Ја сам већ одавно упетљан у ову
— скоро гушећи се говорио је
—

— То на шта ви мислите био је обрачун између вас и Тула — одговори Мек. — То је сада решено. Нека остане овде — обрати се Нету Бенеру. — Рубин није против њега. Њега неће ни тражити.

Нет Бенер рече:

— Нека остане овде. Али немојте сада да почините неку грешку, Мек. То би вас могло стајати главе.

— Задржите у кући и Силију — рече Мек и брзо изађе.

Ноћ је била мрачна. У главној улици Кингс Роуа није горела ни једна лампа. Само се наспред улице видело слабо осветљење. Тамо је била крчма, а преко пута канцеларија шерифа. Нешто даље видео се пламен из оружја. Пушке и пиштољи су пуцали. Ветар је носио звуке преко града. Но, онда се ветар окрете. Пуцњава се чула слабије, иако је Мек трчећи брзо, стигао скоро стотињак јарди од крчме и канцеларије. Тренутак касније, више ништа није чуо.

Тада тешко дишући ослушну. На путу није нигде видео ни живе душе. Повици су прелазили преко кровова. Изгледало је да је Рубинова банда, сем неколицине, била окупљена код штале за изнајмљивање коња.

Један бандит изађе из салуна, протрча преко цесте и несташе у канцеларији.

Мек се приби уза зид. Наједном за собом зачу кораке. Окрете се хитро са пиштољем у руци.

— Мек!

Била је то Силија. Без даха је трчала право њему у загрљај.

— Они су код мог оца, Мек. Морам к њему.

На улици су се појавиле неке прилике. Зачули су се повици. Један човек изађе из канцеларије. Гледао је

према групи која се појавила на капији штале за изнајмљивање коња.

Мек повуче Силију уназад. Изгледа да је ствар тамо већ била завршена и Мек се питао како су бандити наишли на она два стара човека. Јер, када је видео Хија и Хориса како су отрчали од шерифове канцеларије, пут за изнајмљивање коња било је слободан. Обузео га је дивљи бес.

— Врати се назад — рече он. — Причекај код Бенера док све ово не буде готово.

— Мек, морам да знам. . .

— Иди — рекао је оштро, јер је морао даље.

Једна група је стигла до крчме и канцеларије, али људи су долазили и даље и Мек се надао да ће сви ући тамо.

Дохвати Силију за руке.

Група засташе за час. Врата су се отворила. Светлост је пала на људе, тако да је Мек могао сваком од њих да препозна лице. Видео је Рубинова, који је у дивљем бесу издавао заповести. Из крчме су изашла четири човека. Рубинов са групом пође даље. Придружили су им се и она четворица.

Мек угура Силију у једно двориште. Држао ју је чврсто, покривајући је својим телом, а колт му је био уперен на улицу. Сасвим поред њега протрча група бандита. Мек је откочио колт. Било је мрачно. Није могао да препозна никога. Рубинови људи су изгледали као сенке и пролазили су брзо и без речи. Само су кораци одјекивали двориштем.

Мек на свом потиљку осети Силијин топао дах и примети да она дрхти од страха.

У дворишту се отворише нека врата. Силија уплашено уздахну. Мек се хитро окрете.

— Тишина — шапутао је он.

— Шерифе, уђите — чуо се неки танак глас. — Брзо. Мек изађе и погледа у оба правца. Група бандита била је већ далеко. Испред канцеларије стајала су два човека, на рубу тротоара. У мраку се видео одсјај њихових цигарета.

Мек пође назад, ухвати Силију за руку и одведе је преко дворишта. Тек тада виде да се налази у дворишту старог Еда Хувера. Ед Хувер је стајао у отвореним вратима, па ухвати Мека за груди и хтеде да га увуче у кућу.

— Брзо — шапутао је он. — Већ сам вас малопре видео кроз прозор и нисам поверовао својим старим очима да сте то ви. Дођите, оседлаћу вам коња. Морате одмах из града!

Меку се учини да у Кингс Роу живе само старци. Пође назад и погура Силију напред.

— Задржите је овде, Ед.

— Силија — прошапута старац изненађено.

— Немојте палити светло — опомињао га је Мек. — Држите врата и прозоре затворене. Немојте се мицти.

Старац повуче девојку у кућу.

— Морате из града, Мек!

Негде иза куће, са друге стране улице, запуцали су пиштољи.

— Затворите врата — рече Мек.

Старац га послуша. Врата су се затворила. Упркос томе, Мек је могао чути узбуђено дисање с оне стране врата.

У неколико корака био је код капије. Групу више није могао да види. Пред шерифовом канцеларијом још је стајао само један човек. Цигарета коју је управо био попушио полетела је као блистава звезда кроз ваздух преко улице и гасила се у једној бари.

Испред крчме било је све мирно.

Мек потрча. Прелете преко цесте и пође дуж настрешице према човеку.

— Шта је, зар се већ враћате — повиче бандит уморно.

Мек промрмља псовку кроз зубе.

Бандит се био наслонио на један стуб зграде. Он се усправи и окрете према Меку.

— Овај град је смрдљив и досадан — брундао је он.

Мек се љутито насмеши, начини последњи корак брзо и притисну му цев пиштоља у трбух.

— Смрдљив, баћо, то је тачно.

— Ех — рече човек изненађен, јер је заменио Мека за једног од својих. Но, ко је био пред њим то још увек није знао.

Мек му одузе оружје. Онда га угура кроз врта.

— Напред и улази тамо — нареди он. — Реци овима унутра како је овде смрдљиво и досадно.

Бандит погледа преко на другу страну. Сачиљено није веровао да има посла само са једним човеком. Онда се послушно окрете, отвори врата и уђе.

Мек га гурне унутра, пође за њим и затвори врата. Тип Леш поскочи од стола у вис.

— Бреј!

Мек се тврдо смешкао.

— Скини опасач и у ћелију Тип. Ствари се сада друкчије одвијају.

Човек испред њега опрезно се окрену.

— Мек Бреј? Дођавола!

— Дакле, дошао је ђаво по своје!

Кључ је још био у брави. Мек закључа бандита унутра, стрпа кључ у џеп и угаси лампу у чије жуто светло је доста дуго буљио.

— Ако си сам, Мек, саветовао бих ти да се што пре изгубиш — чуо се глас Типа Леша.

Мек приђе прозору и погледа напоље.

— Тај савет сам данас чуо већ не знам који пут.

— Никада ти није био тако озбиљно дат као сада — наставио је Тип Леш.

— Колико људи у крчми? — упита Мек.

— Погледај сам! — повика Типов другар. — Иди, погледај!

Напољу је све било мирно. Мек приђе вратима и изађе на улицу. Тек што је затворио врата, бандити су у хелији почели урлати. Преко у крчми се два бандита окретоше од шанка и пролетеше кроз врата. Мек се скупи и склони се у страну. Људи излетеше као из топа, прелетеше преко цесте и улетеше у канцеларију шерифа.

— Дођавола, јесте ли ви лу. . .

— Светло — повиче онај други.

Већ је и Мек био ту.

— Да нисам чуо више ни речи! Откачише каишеве са пиштољима.

Обојица се укочили. Мек се, истина није видео, али могао је то да осети, но, само за тренутак. Човек коме је забио цев колта у леђа остаде миран, али онај други баци се унутра у канцеларију, окрете се и поче да пуца.

Метак пролете поред Мека и заби се у кров крчме.

Мек повуче пиштољ између кука и руке заробљеника и окиде. Други бандит стењући паде на земљу. При том сруши писаћи сто и једну столицу.

Мек другом извуче колт из футроле и избаци га напоље на улицу. Он да отера човека у хелију. Није успео да га угура унутра. На улици се примети комешање. Чули су се повици. У салуну се угаси светло. Један пиштољ опали поред врата. Зрно улете у канцеларију. Мек је морао да се ок-

рене и у том моменту га бандит нападе.

Лакат момка погоди га у стомак. Мек се скупи стењући. Али остаде му толико снаге да подигне револвер. Два метка сјури кроз врата и тиме, за тренутак, заустави напад осталих бандида.

Хтеде још да пуца, али један ударац песницом погоди га у лице. Нагло се окрену и подиже оружје. Бандит се баци на њега и изби му ваздух из плућа. Напољу се већ чуо бат чизама по тротоару. Мек отвори уста да ухвати ваздух. Бандит се свом тежином баци на њега. Мек га удари у главу. Стењање бандита био је резултат његових дивљих удараца.

— Игра је завршена — драо се неко напољу.

Мек баци свог противника са себе. Свом снагом, коју је још имао, гурао је бандита кроз просторију. Напољу су се могле јасно видети силуете бандита и револвери запуцаше. Бандит паде поред хелије.

— Тип, Сем! — чуло се напољу.

Мек се тетурајући окрете и нанишани.

— Пазите — повика он оштро.

Но, ни они нису били без искуства. Бацили су се на земљу и пуцали.

Меков колт бљувао је ватру и дим, а напољу су бандити падали један преко другог. Један човек, не пуштајући гласа од себе, паде на леђа и укочено се загледа у небо. Мек се шуњао према задњим вратима, али она су била закључана. Сетио се да је Хорис негде напољу бацио кључ.

Једна винчестерка заштекта. Стрелац је пуцао и репетирао пушку ванредно брзо. Мек се саже. Комади олова су претећи и бесно летели унутра, тако да су чак и затворени бандити почели да вичу.

Мек је потрбушке пузао до врата, онда се окрете и подиже се до прозора. Стрелац је био у згради прекопута. Меков метак га погоди и баци на земљу.

У канцеларији се осећао мирис барута.

Ништа се више није дешавало. Мек се исправи и изађе на праг. Почела је опет киша. Бешумна, ситна-киша спустила се на град, а далеко на истоку свитао је нови дан.

Мек је гледао низ и уз празну улицу. Ништа се није мицало. Није се чуо чак ни лавез паса луталица. Чак и тамо далеко, на хоризонту, где се рађао нови дан, изгледало је све некако суморно и тужно.

Мек поново напуни револвер. Нет Бенер му је дао довољно метака.

— Гледајте како се рађа нови дан — викао је Тип Леш из хелије. — Али никада више у свом животу нећете видети како залази сунце.

Мек се окрете. Намеравао је да се насмеши, али није стигао. У тој намери га прекиде ватра из пиштоља. Мек изађе на тротоар.

Бандити су трчали уз улицу. Но, нису они пуцали. Борба се водила даље, на периферији града. Тамо код куће Бенерових.

Пола туцета бандита дотрчаше уз улицу држећи у рукама оружје спремно за борбу.

Мек им погрбљен потрча у сусрет. На периферији града се повећа паљба.

Наједном се на улици појави стари Хувер и очајно махну.

— Нестала је — драо се он. — Отрчала је натраг код Бенерових.

Мек осети мучнину у стомаку. Спусти се на колена и поче да пуца, јер је приметио да су га они други бандити препознали. Њихови меци забијали су се иза њега у дрвени зид и сваки комадић олова после убис-

твеног лета мирно и тихо се заустављао у дрвету.

Ед Хувер потрча натраг. Мек примети како нестаде у киши. Улазна капија кроз коју је нестао Хувер изгледала му је некако празна и усамљена и тада схвати како је у ствари он усамљен.

Затим се исправи и пуцајући проби се напред. Оружје у његовој руци већ је постало врело.

— Морам је спасти — очајно је размишљао. — Морам их све спасти, и оне старе људе доле, па макар ми то било последње што чиним.

Његов пиштољ је бубњао, али и бандити су пуцали. Пламен из оружја у праскозорје био је много светлији него у ноћи која је устукнула пред даном, даном који није обећавао ништа добро. Бар не за Кингс Роу.

Мек себи ослободи пролаз до улаза у Хуверову капију. Било је то неких стотињак јарди. Киша која је сирила поново је поквасила његово одело док је стигао у заклон код капије.

Чопор бандита водио је онај из старе Рубинове гарде, који га је код Денинг ранча ухватио ласом.

Мек је нанишанио у њега. Но, он се невероватно брзо кретао. И када је могао да га ухвати на нишан, имао је утисак да су његови пиштољи бљували ватру која би Меку могла скинути главу са рамена.

Очајан, гледао је око себе. Више није могао напоље на улицу. Тада се отворише дворишна врата и стари Хувер излете са својом старом кремењачом у руци. Одмах је приметио Мека и потрча ка њему.

— Узми заклон, Ед — урлао је он. Но, стари човек није чуо. Са дивљим сјајем у старачким очима трчао је даље.

Иза Еда Хувера, на крову коњушнице појавише се три прилике. Мек

примети људе. Онда већ поче паљба. Старац остаде да лежи насред дво-ришта, на киши. Пушка му се забила у блато. Мек се прикрадао уз дрвену ограду поред улазне капије да би био заштићен од пушака оне тројице бандита. Но, сада више није могао држати под ватром људе на улици. Опколили су га. Схватио је да је сувише дуго оклевао и да је улетео у клопку оном старом бандиту тамо напољу. То сазнање га је обесхрабрило. Напуни револвер. При томе су му руке дрхтале, и осим капи кише, низ лице му је цурио зној. Његов поглед паде на стражња врата која су се уз шкрипу покретала. Поскочи и полете према њима и дугим скоковима, пуцајући из револвера, иако није имао довољан домет да његови меци стигну до бандита на крову.

Пушке са крова су се опет чуле. Меци су летели око Мека као разљућени рој зоља. Један метак га закачи по руци, а други му опрљи лице. Мек пружи руке према вратима, баци се у ходник и залупи их за собом. Меци намењени њему забили су се у врата.

*

Нет се сагнуо. Напољу се разданило тако да су бандити могли да прате сваку кретњу у кући. За тренутак је напољу завладао мир.

Хорис је бесно рекао:

— До сада смо успели, а шта сада? Ђаво би га знао где се сада крије Бреј. Можда је већ напустио град.

— Нет — упаде му брат у реч. — Не видим више Хија. Но, ако ме очи не варају сада сам тамо преко опазио Силију.

— Само нам још то фали. Ионако не бисмо успели старог да увучемо у кућу. Сада треба још да се бринемо и за девојку.

Вешберн се усправи. Као и увек, био је јако блед у лицу. При дневном светлу то се још боље видело.

— Ако бисте пазили на улицу, довео бих их обоје овамо.

Нет Бенер је посматрао улицу.

— Напред код канцеларије се више не пуца — рече он тмурно и погледа Хориса. — Ма ко да се тамо борио, тај је готов. Помоћ нећемо ни од куда добити. Још неколико тренутка, па ћемо имати читаву Рубинову банду на врату. И све то само због тога што сте ви дошли овамо.

Хорис је ћутао.

— То не би требало да кажете — убади Вешберн. — Свако је овде у истом сосу. Ја, ви, Нет Бенер, ваш брат и Хорис, као и господин Хи. Од сванућа се боримо са бандитима. Нека вам је јасно да се ради о животу и смрти.

— Нисам ништа тражио од Рубина — дахтао је Нет Бенер. — Мене су увукли.

— Сви смо увучени Нет — одговори његов брат оштро. — Дођи да ватром пружимо заштиту Вешберну.

— Ја се не усуђујем да прећем преко дворишта. Но, ако он намерава да иде, морамо му помоћи.

— То је лудорија — сиктао је Нет Бенер. — Од каквог је значаја да ли ће Хи бити убијен овде или тамо преко.

— Сви ћемо бити побијени — рече Вешберн.

Нетов брат опет поскочи.

— Ено, опет пуцају!

Сви су окренули главе, ослушкујући. Негде у граду, пуцали су колтови и пушке. Вешберн притрча вратима.

— Видите да нисмо сами! Издржимо још мало!

— Зар заиста намерава да идете? — упита Нет Бенер неповерљиво.

— Учетворо ћемо се овде у кући држати можда неколико минута дуже — рече Вешберн тихо.

— Али Хи још није овде.

— Морам то бар покушати.

Бенерови подигоше пушке.

— Онда добро — рече Нетов брат.

Вешберн узео револвер у руке. Дубоко уздахну.

— Шта је? — упита Нет Бенер замуцкујући.

— Не присиљава вас нико да то радите — рече његов брат.

— Хи може још дуго да се држи у својој колиби.

Вешберн се угризе за усне.

— Јесте, али он сâм не може даље, ако будемо морали да бежимо одавде. Изгубио је протезу и никада нећу заборвити како је последњих триста јарди пуцао до куће.

Бенерови су прогутали кнедлу па су се загледали.

— Ја ћу сада да идем — рече Вешберн тихо, гледајући изгубљеним погледом у врата.

Бенерови су држали улицу под ватром пуцајући на онај део на супротној страни одакле се видело њихово двориште.

Тренутак касније, Вешбернов колт се чу са врата. Нет се хитро окрете и запуца на отворена врата од капије. Вешберн је већ био нестао преко у Хијевој кућици.

Нет затвори врата. Комади олова из бандитског оружја пролетали су кроз већ одавно полупане прозоре. Његов брат се саже и окрете се бледа лица.

— Боже, да ли је. . .

— Преко је. Успео је! Сада пази добро, они ће се одмах вратити.

Бенеров брат је климао главом.

— А ја сам га увек сматрао за бедног пацова.

Нет је вирио кроз прозор. Следећег тренутка поскочи, одлучно подиже

пушку и припуца. Његов брат се окрете уплашено. Управо је видео како пада човек, кога је његов брат угледао на крову. Пиштољи бандита су се поново огласили. Десно од куће, једна група је покушавала да пређе улицу. Но, Бенери су одједном оживели. Нет је пуцао из пушке и пиштоља. Винчестерку је репетирао на тај начин што је кундак лактом притискао о тле. За тренутак повуче окидач и опет поче да пуца. Пошто су се бандити преко опет повукли у заклон, прелете једним скоком до врата и опет их отвори.

Преко дворишта је наилазио Хи са Силијом. И Силија је била наоружана. У руци је држала пиштољ старога, па је пуцала из њега. Нет виде да се пиштољ приликом окидања трзао толико да јој је одскакао до лица. Старац је скакутао на једној нози преко дворишта.

— Пуцај — викао је Нет своме брату. — Долазе!.

Бандити су приметили оно троје. Нетов брат их није све могао држати под ватром. Нет је пуцао кроз улазна врата, па је пружао старцу леву руку. Силија је подрупирала свога оца. При томе испусти револвер. Онда она готово гурну старца Нету Бенеру у руке.

Нет Бенер увуче старца. Старац паде на под. Силија паде преко њега.

— Вешберн! — продра се Нет.

Лихвар застаде, сагну се и окрете колт. Бандити су успели да продру кроз суседно двориште.

Вешберн је пуцао. Нет примети како су га погодили. Али он није пао. Стајао је и даље пуцајући метак за метком. Тек када је оружје било празно окрете се вратима.

Нет Бенер је пуцао из пушке. При томе виде како се Вешбернове очи неприродно раширише и испунише паничним страхом. Мали човек се

спотаче на вратима. Паде на лице и остаде тако да лежи. Нет Бенер ско-чи назад и залупи врата.

*

Тако нећемо стићи далеко, Мерт — драо се Лест бесно.

— То видим и без тебе — фрктао је Рубин. — Напред, покушај још једном са друге стране! Морамо овде коначно завршити. Сеп неће успети оног ђавола стално да држи у Хуверовој кући, а ја не могу да будем свуда.

— Запалимо једноставно ту кућу — саветовао им је Лест. — Већ има више сати како пуцамо. А тамо их је свега четворица.

— Мерт! — повика узбуђено Вил. Рубин и остали су се окренули у правцу у којем је Вил показивао. Видели су Сеп Кроуна са осталим људима како трче низ улицу.

Рубин се угризе за усне.

— Сигурно су ликвидирали Бреја. Сада оним момцима преко можемо дати лекцију.

Рубин се саже. Онда отпуза у сусрет Сепу. Лест је ишао за њим.

Више се није пуцало. Сви бандити су гледали према Сепу и осталима. Мртва тишина је наједном завладала градићем.

Сеп Кроун, тај стари опасни вук, баци се, дахћући и кукајући на колена поред Рубинова.

— Бреј је побегао, Мерт! — дахтао је он. — Мора да нам је побегао преко кровова.

Многи који су га чули очекивали су провалу беса. Но, Рубин остаде миран. Само је мало пребледео. Подиже главу и осмотри околне кровове.

— Ако овде брзо не обавимо посао, за неколико минута имаћемо читав град против себе — рече Лест.

Рубин га погледа бесно.

— Напред — ускликну. — Још једном ћемо прочешљати град. Сви овамо!

Заповест је кружила од једног до другог, за кратко време, сви бандити су се сакупили око Рубина.

Рубин је гледао од једног до другог. Било их је још свега једанаест. Многи су били рањени. Тип, који је у шерифовој канцеларији добио ударац кундаком пушке по глави, био је озбиљније рањен. Могао је још само да се држи на ногама. У Рубина је гледао стакластим погледом.

— Остаћемо један уз другог. — нареди Рубин. — Ићи ћемо уз главну улицу, па ћемо се горе опет окренути назад.

— Ову борбу Бреј неће никад прихватити — рече Лест стењући.

— Ако је пронашао неколицину људи, онда ће сигурно доћи — рече Сеп Кроун сигурним гласом.

Лест се окрете.

— Људи у граду су паметни! Они се држе ван тога сем оних будала тамо преко.

— Најпре ћемо се постарати да тако и остане — објасни Рубин чврстим гласом и узне пиштољ у руку.

— Ако се ико жив појави, пуцајте му у главу. Можда су се неки људи већ охрабрили. Коначно, од поноћи ми више не господаримо ситуацијом. Напред!

Банда крену. Раме уз раме, збијени у два реда, марширали су цестом. Ишли су кроз град, а Сеп Кроун је био онај који је први почео да пуца на један прозор само зато што се тамо ништа није мицало. То се допало свима. Одмах иза Хијеве куће убили су једног младића који је отишао у двориште само да узме чабар воде из

бунара. Страх и ужас су поново завладали градићем.

*

Мек Бреј их је пратио и видео како је Кигнс Роу дрхтао. Када су кренули горе, ушао је у шерифову канцеларију, па је закачио звезду помоћника шерифа. У канцеларији је владала пустош. Бандити су ослободили ону двојицу заробљеника. Брава је била одломљена у ћошку. А у ормару за пушке се више није налазила ниједна винчестерка.

У сали је била још само кремењача, коју је још стари Џери, Меков претходник, оставио тамо. Мек оде и узме је. Напуни је са два патрона.

Онда је чекао.

Бандити су се враћали. Пуцњава је јењавала. Само ту и тамо припуцао би понеки пиштољ. Нису се нарочито журили. При повратку су још једном претресли Хијеву кућу.

Мек је стајао под настрешницом, одмах до врата.

Пиштољ је држао у футроли, а кремењачу у руци. Није то било много против једанаест разуларених бандита. Знао је то врло добро. Но, био је одлучио да терору стане на пут.

Један човек се појавио на улици.

— До ђавола, Бреј — драо се он. — Зашто не одете? Пре него што вас оне хуље ухвате, напустите наш град! Овде никад нисте ни спадали.

Мек се огорчено насмеја. Бандити су изашли из Хијевог дворишта, постројивши се опет. Човек са улице брзо одскочи назад, у своју кућу. Но, био је ипак довољно прибран да још једном претећи дигне шаку према Меку.

Мек осмотри други крај града. Но, тамо је владао мир. Врх Бенерове куће блештао је од кише. Мек је био опхрван бригом јер није знао шта се

десило са Силијом и људима. Мислио је да су баднити сломили њихов отпор пре него што су промарширали кроз град. Његов поглед је брзо прелазио преко реда кућа. Није могао осуђивати те људе. Коначно, он је био шериф и они су имали право да се поуздају у њега.

Бандити су застали пред судијиним кућом и гласно су извикивали његово име.

Одјекну пуцањ винчестерке. Мек примети тројицу људи са револверима у рукама како прилазе кућним вратима.

Изађе на улицу тако да су сви бандити могли да га препознају.

*

Сеп Кроун напуни још једном своју пушку.

— Дакле, доведите судију — повика он својим друговима. — Натераћмо га да пред нама игра на улици.

Мерт Рубин климну и насмеши се љутито. Тип Леш га гурну лактом.

Рубин се окрете и погледа у правцу који му је Тип показивао. Видео је човека како мирно стоји на улици пред шерифовом канцеларијом.

— Бреј! — већ се драо један од његових људи. — Тамо стоји Бреј!

Главе свих бандита се окретоше за трен. И она тројица на вратима гледала су низ улицу.

Рубиново лице посивело је од беса.

— Да, то је он — изговорио је полако као да је сваку реч мрвио зубима. Сеп Кроун поправи свој опасач са пиштољима.

— Дакле, напред Мерт! Шта још чекамо? Дамо му оно што тражи. Он је сам. Тај град му сигурно неће помоћи.

Рубин скупи веће.

— У то баш нисам сигуран. Пре верујем да нам је поставио замку.

Лест се окрете.

— Надалеко нема никога. Он је сам. Сасвим сигурно је сам.

Људи су застали поред Рубина.

— Ни ја не верујем да тамо сам чека на нас — рече један.

— Али он чека! — повика други. — То ваљда видиш, Мерт! Онај ветрогања нам је стао на мету.

— Видим! — рече Рубин леденим гласом.

— Пођимо, док се не предомисли — захтевао је Сеп Кроун.

Банда је полазила напред.

Рубин се хладно зацерека, окрећући се.

— Сеп?

Сеп приђе и одмах једном од људи предаде своју пушку.

— И ти Бил — рече Рубин.

Бил Лест навуче каубојски шешир на чело и погледа према усамљеном човеку доле.

— И ја ћу учествовати у тој игри!

— Ти, Тип?

Тип потврди. Младић је био брз стрелац. Готово исто тако брз као и Сеп Кроун и Рубин. Рубин је био најбржи од свих њих.

Тројица прозваних су се гурала поред Рубина.

— Ви ћете нас следити на сто корака одстојања — заповеди Рубин осталима оштрим гласом. — Добро отворите очи да не би као слепи мишеви налетели на исукану оштрицу. Онда застаните на другој страни улице. Одатле би нас лако могли напасти слеђа. Нас четворица ћемо га већ ликвидирати.

Наоружани само револверима, кренули су.

— Мерт Рубин је ишао левом страном улице. До њега је био Бил Лест, а с друге стране корачао је млади Тип са суровим и тврдим осмехом на дечачком лицу.

Седморица људи следили су их на одређеном одстојању. Док су четворица стално посматрала Бреја, остали су гледали на све стране.

— Прави се проклето хладнокрван — прошапта Бат Вест.

— Покварићемо му такво расположење — одговори Сеп Кроун.

— Заиста је сам — рече Тип Леш и олиза брзо усне.

— Дакле — забрунда Рубин, — он је усамљен. Но, с тим је требало рачунати од самог почетка.

— Стју и Крис су били још усамљенији када су стајали под вешалима — подсети их Сеп Кроун. — Сада опет знате зашто смо овде.

— Нисам то ни за тренутак заборавио — рече Лест сурово. — Сада ће нам платити за то.

— Пазите. Има кремењачу! — опомену их Тип Леш.

— Ја ћу са њим говорити и постараћу се да гледа само у мене — шапну Рубин. — Тип, ти ћеш почети.

— У реду! — одговори младић поносно. — И ја сам бих тако поступио.

Рубин се још једном окрете. Његових седам бандита ишло је за њим и видео је да су добро пазили на све.

До шерифове канцеларије било је још двеста корака. Тај део пута ишли су у корак са Рубином; сви погледи били су уперени у шерифа Кингс Роуа.

*

Мек осети као да га нешто гуши када их је видео да прилазе. Но, био је миран и спреман. Више није размишљао о својим шансама. Наступио је тренутак када више није било времена за размишљање. Знао је то добро.

Она четворица су застали десета корака пред њим. И друга група застаде. Група застаде на раскрсници

главне улице са споредном. Мек је гледао Рубина са осмехом на уснама.

Рубин подиже руку.

— Дигните руке, Бреј! Више не можете избећи своју судбину.

Мек не даде одговор. Његов поглед је мирно прелазио с једног на другог.

Сеп Кроун се сатански нацери.

— Баците ову кремењачу доле. Или пак намераваате са том стварчицом у руци да некога млатнете по глави?

У ствари, кремењача са сачмом представљала је велико преимућство али никако против четворице тврдокорних револвераша који су к томе још стајали тако удаљени један од другог. И ако би Мек наједном пуцао из обе цеви, не би могао све да погоди. Мек без речи подиже двоцевку.

Рубин се заједљиво насмеши.

— То нећете преживети, Бреј!

— Онда почните! Шта чекате? — изазивао их је Мек. — Почните или предајте оружје.

Рубинов поглед се замрачи. Његова десна рука стајала је већ одавно на колту.

— Право суђење би ми било милије, Бреј, јер ствари треба да иду својим редом.

— У име закона! — рече мирно Мек. — Предајте ваше оружје Рубине, или ћете у стомак добити сачму из обе цеви.

Рубин се тихо насмеши.

Сеп Кроун је стајао раширених ногу и спреман да се баци ван домета сачме. Лест је подигао десно раме и руку већ ставио на пиштољ. Тип је брзо и нервозно лизао усне. Но, није га било страх, сем можда да не закасни да погоди прави тренутак. Шерифова кремењача није за њега представљала опасност. Јер Бреј је недвосмислено уперио цев на Рубина. Младић је то знао. Брејов поглед је стал-

но ишао од једног до другог бандита. Но, на крају се зауставио на Рубину.

Тип Леш још једном дубоко уздахну.

Мек чу тај уздах и одмах схвати да је то био знак.

У том моменту подиже се и младићева рука и његов револвер опали.

Мек се истог тренутка спусти на колена и повуче оба ороза.

Кремењача избаци пламен и дим. Онда заурла његов револвер.

Јасно и оштро одјекивала је паљба пред канцеларијом. Борба је трајала само за тренутак.

Рубин и Сеп Кроун нису могли да избегну сачму. Пошто се Мек спустио на колена, налетели су право на њу.

Лест промаши циљ пошто је био обавијен димом из кремењаче. Његов метак очеша Мека о кук. Покуша још једном да пуца. Но, у тај мах је и Лест већ падао на земљу и са видљивим запрепашћењем гледао у тамне и одлучне очи Мека Бреја. Испусти колт и подиже руке.

Мек се баци на под. Она седморица бандита почеше да пуцају. Њихове пушке запрашташе и они се одмах окренуше. Разделили су се по тротоару и јуришали напред.

Мек се повуче, јер су у дворишту крчме били њихови коњи.

Борећи се, пузао је тротоаром и стигао у кућу иза шерифове канцеларије.

Четири бандита га нападоше. Он их задржа паљбом из свог колта. На његовом лицу се појави скоро лудачки смех, јер су остали бандити нестали преко у Хорисовом дворишту. Тренутак касније појавили су се на коњима. Иако Мек није уопште пуцао у њиховом правцу, један од бандита се накриви у седлу.

тило. Он се одмах прибра, ослободи се људи и придржа се за зид.

Онда дошепа до канцеларије. Људи су уводили заробљене бандите.

— Доведите бравара! — повиче Мек тихим гласом. — Нека дође бравар.

Из групе која је стајала око мртвог Рубина издвоји се један човек и потрча низ улицу. Мек одведе заробљенике у хелију. Грађани су преузели стражу. Ниједан не рече ништа Мекку. Скоро сваки је избегавао његов поглед.

Мек изађе на улицу са намером да пође Бенеровој кући. Но, тада виде како наилазе Бенерови. Носили су Хија, а поред Бенера ишла је Силија.

Мек сачека док му ова група приђе. Гомила им начини места а многи грађани одоше постиђени.

— Где је Ерни Вешберн? — упита Мек, када је група застала, а старац започе псовати што је изгубио своју дрвену ногу.

— Ерни Вешбер је мртав — рече Нет Бенер и онда га извести што се десило.

— Не бисмо дуго издржали — рече на крају. — Сада знамо да сви њему можемо да захвалимо.

Окрете се и рече људима:

— Ми смо у животу само захваљујући чињеници што се ово ђавоље друштво окомало на Бреја и што је Вешберн успео уз помоћ Хија да ослободи Бреја.

Људи су ћутали постиђени и ниједан није гледао у Мека.

— Пођите људи — рече Мек благо. — Хајде да однесемо Ернија Вешберна у његову кућу.

Он пође. Корази су му били помало укочени. Маса га је следила.

Ерни Вешберн, онако мален и тих човечуљак, лежао је још увек окренут лицем према земљи. Мек се на-
----- га.

Један градски већник изађе пред Мека и некако несигурно га ухвати за рукав.

Мек се окрете.

— Када смо вам понудили кандидатуру за шерифа, били смо сигурни да сте ви за Кингс Роу најпогоднија личност и нисмо се разочарали у вас. Али зато сте се сигурно ви разочарали у нас. Не знам где бих, заправо, почео. Знате. . . Коначно, ми смо вас оставили самог. . .

Мек је само тужно климао главом. Онако рањен, саже се и подиже са земље Ернија Вешберна. Био је лакши него што се то могло очекивати. Мек је дуго стајао и са тугом гледао у то старо, ситно, бледо лице.

— Нисам био сâм у Кингс Роу — рече промукло. — Ни једног јединог тренутка нисам био сам. Он је био са мном. Ерни Вешберн! Ерни Вешберн, који је тек смрћу пронашао пут до срца људи овог града. До срца која

Бандити га оставише. Мек провири на улицу. Наоколо се пуцало из скоро свих врата и прозора.

Мек се подиже и напуни револвер. Због бола у куку, шепао је. Од бола затвори очи и затетурала према зиду куће. Двојица људи излетеше кроз врата на улицу. Револвери запрашташе у њиховим рукама. Топот коња, вика и пуцњава испунише ваздух. Изгледало је да је у једном тренутку читав град скочио на ноге.

Била је то слика коју је Мек желео да види.

Бенкрафтов зет се изненада створио пред њим.

— Шта је Мек? Јесте ли рањени? Мек је збуњено климао главом. Али већ у том моменту отказаше му

опасности, тако несебично поклонио свој живот. Баш зато што се није убрајао у храбрије људе, он је показао величину своје душе.

колена. Неколико људи га је прихватила за њега увек била затворена. А он нам је, онако неугледан, мали, тих, у најтежем часу, када је цео град био у

ВИСКИ ЗА ЛИЛИ

Моја супруга Лили Голини је хемичар. Врстан хемичар. Специјализирала је отрове. Пре две године је докторилала. Одбранила је дисертацију на тему »Кватернерна амонијумова једињења«. Био је то заиста добар рад, чак је и мене заинтересовао. . .

Зпаослена је Abbott laboratories S. A. у близини Епинг Шуме на источним прилазима Лондону. Бави се експериментима а уједно надзире рад одељења за рекламу и пропаганду, контактира са здравственим установама, са представништвима у иностранству. . .

Ја сам правник. Радим већ десет година у великом Осигуравајућем заводу, у одељењу за осигурање лица од последица несрећног случаја. Нисам ни близу толико успешан као моја цењена супруга. Чак су ми и месечна примања далеко мања. . . Једина паметна ствар коју сам учинио, је да сам осигурао наше животе за случај смрти. . . Сви наши пријатељи веровали су да је Лили шармантна и кротка. Када би их замолио да је опишу, једном једином речи, несумњиво би употребили реч »Слатка«.

На жалост, ја сам био другог мишљења.

Добро сам познавао све њене ћуди. Десет година у браку, чинило ми се као вечност. Нисам ви-

ше могао да поднесем свакодневна омаловажавања. Развод није долазио у обзир. Имали смо двоје дивне деце коју сам обожавао. У случају развода суд би децу доделио супрузи, а ја бих био обавезан да плаћам високу алиментацију. . .

Одлучио сам да је убијем. . .

Добро сам познавао све њене навике. Ретко смо излазили заједно. Када би изашли, Лили би се потрудила да будемо у »отемном друштву« које је по свом укусу пажљиво одабирала. Све моје пријатеље окарактерисала је као алкохоличаре и пропалице. У неку руку Сара је у праву. Моје највеће љубави у животу биле су: алкохол, жене и новац. . .

У таквим приликама заједничких излазака, Лили је са индигнацијом одбијала свако алкохолно пиће. Сви који су је добро познавали знали су за ову њену »навику« па нису инсистирали. Међутим сажаљиво би је посматрали када би уочили како њен »драги супруг« уноси у себе огромне количине Кентаки вискија.

На жалост права слика била је сасвим другачија. Моја драга Лили, пила је кришом. Свако вече пре него што би отишли на спавање, насула би себи пуну чашу вискија, са обавезне две коцке шећера. када би се шећер исто-пио, текућину би попила наис-

кап. То је поспешивало њен сан. . .

Све њене пријатељице веровале су да је мученица, која проводи тешке тренутке свога живота, са двоје деце у нимало срећном браку. Сви су је сажаљевали, сви изузев мене. . .

Због природе посла, због измишљених разлога, имао сам ту срећу, да је у току целог дана виђам само једанпут. Увече. Свако јутро устајао сам у осам. Припремио бих доручак. Попио бих врелу кафу, док бих остатак остављао на ивици шпорета, да буде топла када се Лили пробуди. . . На посао сам одлазио пешке. Аутомобил сам остављао у гаражи, за Лили. Тако је то било свакога дана. Пуних десет година.

Једног јутра Лили је умрла раније него обично. Био сам крајње изненађен. Заједно смо попили кафу. Пре него сам кренуо на посао, љубазно ме је замолила:

— Мили, молим те, прођи уз пут поред апотеке и купи ми оксалну киселину.

Зачуђено сам је погледао. — Због чега?

— Имам неку мрљу од мастила на својој новој хаљини.

— У реду, Оксалну киселину,

— Гласно сам поновио.

— Да ти запишем?

— Не, није потребно.

Обукао сам Кишни мантил и изашао. За ових десет година брака са Лили, доста тога сам научио из хемије. Посебно су ме занимали отрови. То је било једино заједничко што сам имао са супругом. Интересовање за отрове. . . Добро сам знао да је Оксална киселина бели кристал растворљив у води. Двобазна киселина. . . Симптоми тровања на-

ступају као последица каустичног деловања, односно таложења калцијума, услед чега долази до дефицита калцијума, који је неопходан за бројне физиолошке процесе. Настају нервни поремећаји, дрхтање, грчеви и најзад кома. Смрт наступа, при већим количинама, услед престанка рада срца. Терапија је брзо испирање желуца, а даље симптоматска. Толико је било моје знање из ове области.

Изашао сам са посла тачно у седамнаест часова. При повратку кући, свратио сам у апотеку. Трудно сам се да изгледам ноншалантно. Апотекар, човек од својих седамдесетак година са дебелим наочарима пажљиво ме је осмотрио. Нисам се дао збунити. Ставио је на тезгу једну флашу са црном етикетом.

— То су три унце. Морате се потписати у књигу. — Отворио је књигу која је била пред њим на пулту и прстом ми је показао где да ставим свој потпис.

— Потписати? — Правио сам се изненађен. — Зашто?

— У флаши има довољно отрова да се много људи отпреми на други свет. Морате навести и разлог зашто Вам је потребна оксална киселина.

— Разлог? То је за моју жену. . .

Апотекар ме је запањено погледао и устукнуо је корак назад. Схвативши да сам погрешно, покушао сама се оправдам. Сада не знам колико сам у томе успео.

— Не. Не тако како Ви мислите. Има мрљу од мастила на новој хаљини.

Учинио ми се да је објашњење задовољавајуће. Тако је и било. Нестао је запањени израз из

његових очију. Мирно ми се обратио:

— Разумем. — Могао сам и претпоставити да немате убилачке намере. Али, када боље размислим, развод кошта око пет стотина фунти. Ту су и други трошкови, алиментација. Оксилна киселина је далеко јефтинија, делотворнија. Када се све срачуна. . .

И ја сам се дубоко замислио. Посебно када сам се сетио да Лили уназад две године није куповала нове хаљине. . .

Стигао сам кући. Зачудо, Лили ме је дочекала. Предао сам јој флашу и замолио сам је да пажљиво поступа. После неколико дана скоро да сам заборавио на овај догађај. . .

Али, Лили није.

Једног јутра, чим сам отишао на посао, Лили се повукла у купатило. Предпостављам да се дуго туширала. Нашминкала се. Обукла је провидну спаваћницу и прешла је у кухињу. . .

Насула је целу флашу оксалне киселине у лонац са кафом која је стајала на ивици шпорета. Пажљиво је мешала текућину. Сипала је у шољу смртоносни напиток. Отпила је гутљај. Сачекала је пар минута. Затим је отишла до телефона. Почела је да кашље. Хистеричним гласом позвала је болницу.

Лекар је брзо стигао. Врата су била откључана. Лили је лежала на поду у грчу. Тело јој је подрхтавало. . .

Испрали су јој стомак. Затим су јој дали неке препарате. Шољу са остацима кафе пажљиво су спаковали ради анализе. . .

— Лили је исцрпљена лежала на кревету.

— Шта се десило са Вамом? — Забринуто је упитао лекар када се опоравила.

— Немам појма — одговарала је једва чујним шапатом. — Можда, можда, мој супруг је пре кратког времена купио оксалну киселину. . . Ипак, не могу да верујем, флаша, флаша је још увек у подруму. . .

Брижљиво су прегледали подрум. Flaшу са етикетом лако су пронашли. Била је на видном месту.

— Морамо обавестити полицију госпођо Голини.

Да, замислите, моја цењена супруга, када се удала за мене, чак ме није удостојила ни тиме да узме моје презиме. Задржала је своје. То јој никада нисам опростио. . .

— Да ли заиста то морате?

— Ви не схватате сву тежину ситуације. Да нас нисте одмах позвали, вероватно би сте били мртви. Можда се ради о покушају убиства.

Принела је руку устима да пригуши крик.

Три сата касније дошла је полиција. Извели су ме и повели код окружног тужиоца. Био сам запрепашћен. У соби су седели: тужилац, окружни шериф, лекар, Лили и апотекар. Сви погледи били су упрти у мене. . .

Раније, нисам био свестан да ће то бити тако тешка улога. Ипак, прихватио сам игру. . .

— Да ли је у питању оксална киселина? — Упитао сам.

Погледао сам Лили, али је она демонстративно окренула главу.

Остали су ме изненађено погледали. Тужилац је ударио песницом по столу.

— Да ли сте ви сипали оксалну киселину у црну кафу? Да ли сте пити ту да ће Ваша жена пити ту кафу? Да ли сте прошле недеље били у апотеци, — питања су навирала једно за другим.

— Да, разуме се.

У соби је завладала тишина. Тужилац ме је скоро смождио погледом.

— Дакле, имали сте нам да убијете своју жену?

— Не, никако, ни у ком случају. Ја је још увек волим... хтео сам само да је заплашим, да је опоменем, да се замисли над својим понашањем, да се осветим за сва она омаловажавања, да... никада нисам помислио на убиство...

— У флаши је била велика количина отрова, довољно да нас све убијете. — Огорчено је узвратио тужилац.

— Зар?

— Ви сте луди или се правите луди? Изгледа не схватате шта сте учинили? Не схватате сву тежину ситуације? Не заваљајте се! Ваша је изјава стенографски забележена. Пружа ми довољно основе да подигнем јаку оптужницу. Оптужићу Вас за наношење телесне повреде и покушај убиства...

— Неће Вам успети... нисам хтео да је убијем, можда, можда сам крив за њено повређивање... Жао ме је, надам се да ће се брзо опоравити...

Нисам успео да завршим мисао. У том тренутку, Лили је добила хистерични напад. Скочила је са столице. Кренула је према тужиоцу. Немоћно је ломила руке.

— Не, не! То није могуће! Мој супруг није крив! Не сме бити

осуђен. Све је то велика грешка... Верујте он је невин... Ја сам сама сипала отров у кафу, хтела сам...

Тужилац се тријумфално окренуо према осталима:

— Храбра жена, жртвује се хоће да заштити свога супруга...

Суђење није дуго трајало. Мој бранилац, чувени окружни адвокат др Серж Сјуким одлично је обавио свој посао. Порота је узела у обзир све олакшавајуће околности: примерна прошлост, искрено признање, чињеницу да тешке последице нису наступиле...

— Две године строгог затвора — судија је објавио пресуду.

У судници нико није био изненађен. Сви су пресуду примили мирно. Саопштио сам своме адвокату да се против пресуде нећу жалити и да желим да одмах будем упућен на издржавање казне. У једном тренутку, у сали приметио сам своју супругу. Преко лица јој је прелетео загонетни осмех...

*

У затвору сам упознао Алберта Вејда. Хтео то или не, са њим ћу морати дуже време да делим исту судбину. И, што је најгоре и исту собу.

Скочио је са кревета и срдечно ми је протресао руку. Весело се представио:

— Зовем се Алберт. Алберт Вејд. Осуђен сам на тридесет година, због убиства супруге. Отровао сам је арсеником. Зашто си ти овде?

Тргао сам се при помисли на арсен. Добро сам знао његове особине: летална доза за одраслу

особу је свега око 0,2 грама. Парализа капилара, сивило и хладноћа коже. Смрт наступа као последица парализе центра за дисање или колапса. . .

— Драго ми је, зовем се Д. Т. Робинс. — представио сам се. — осуђен сам на две године због покушаја убиства. Покушао сам да отрујем своју супругу. Драго ми је што ћу имати тако пријатно друштво. Имаћемо довољно времена да измењамо искуства. . .

— Који си отров користио?

— Оксалну киселину.

— Није ми позната. У моме крају увек користе арсеник. Далеко је ефикаснији и никада не за-таји.

Презриво сам га погледао. Нагнуо сам се према њему и тихо му шапнуо на уво:

— Молим те да ово остане међу нама. Ја јој уопште нисам дао отров. Моја жена је све вешто аранжирала. Све упућује на то, да сам ја покушао да је убијем. Али, то није истина. . . Међутим, ја сам јој учинио то задовољство да прихватим кривицу на себе. Најинтересантније је то да и она и ја знамо да није тако.

Алберт се одмакао од мене.

— То је невроватно.

Замишљено сам климнуо главом. — Да, ипак је тако.

— Ти си дакле признао покушај убиства мада то није истина?

— Да.

— Очигледно је да ниси за затвор. Ти си луд. Неуропсихијатрија плаче за тобом. . .

— Можда, замишљено сам приметио. . .

Од тога времена Алберт више није ступао са мном у разговоре. Избегавао ме је. Можда сам проиграо његово поверење или је по-

стојао други разлог. Можда, можда ме се плашио. . .

♦♦

Време је споро пролазило. Сваког дана, тачније увече уписивао сам »рецку« на прљави затворски зид. . .

Шездесет и трећег дана мога боравка у овом »Хотелу« позвао ме је управник затвора. Седео је у дубокој кожној фотељи, помало укрућен.

— Имам за вас тужну вест господине Робинс. Ваша супруга Лили је прекључе умрла. . .

Прекинуо је у пола речи и пажљиво ме је осмотрио. Стајао сам на средини собе зурећи у под. Вешто сам избегао његов поглед. Нервозно сам прошао руком кроз косу. Дубоко сам уздахнуо.

— Да Робинс. Све указује на то да је извршила самоубиство. Отрвала се. Лекари верују да је у питању Аконитин. . . За сада Вам не могу рећи ништа одређено.

Хтео то или не, кроз главу ми је пролетела мисао о овом отрову. . . Алкалоид из биљке *Aconitum Napellus*, јак аналгетик. Веома токсичан. Веома постојан. Мука, вртоглавица, несвесно стање, успорено дисање. Смрт наступа веома брзо као последица парализе респираторног центра. . .

— То је ужасно — прошаптао сам узбуђеним гласом.

Управник је устао из своје удобне фотеље и почео је да шета по соби. Са тугом сам га посматрао: ја ћу ускоро напустити ово бедно место, док он, по мојој процени до пензије има сигурно десетак година. . .

— Овога пута имате среће господине Робинс. Сигурно би Вас окривили за њену смрт, да нисте

у затвору. Овако, имате савршен алиби. Бољи заиста не може бити. . .

— Сирота Лили — рекао сам тужно — самоубиство. . . да, често је говорила да ће себи одузети живот. Тако је било и у мом случају. И онда се сама покушала убити. Међутим ја сам преузео кривицу на себе. . . зашто? — да бих то сакрио од деце, да бих сачувао њен углед, да бих. . .

Запрепашћено ме је погледао.

— Дивим се Вашем самопожртвовању.

Вратио сам се у хелију. Овога пута не за дуго. . .

Не могавши да сакријем своје узбуђење одмах сам ступио у разговор са Албертом:

— Замисли, управо ми је саопштено да је моја супруга извршила самоубиство. Отровала се. На мене, нормално, не пада сумња пошто имам савршен алиби. Већ дуго сам у затвору.

Алберт није био расењен за разговор.

— Јасно ми је — процедио је кроз зубе, а за тим ућутао.

Тишина је дуго трајала. Предуго. . .

— Знаш, нешто бих ти испричао. Само, мораш ми обећати да ће то остати наша тајна.

— Наравно.

— Свако вече пре спавања, моја Лили је испијала велику чашу вискија, са обавезне две коцкице

шећера. . . У једној кутији има тачно две стотине коцкица. . . Тешко би ко приметио и открио једну коцку шећера добро натопљену аконитумом која се налази при дну кутије. . .

Алберт је скочио са кревета и задивљено ме је посматрао.

— Дугујем ти извињење. Јако сам те потценио, ти си професионалац. Како сам био наиван. . .

Не могу рећи да ми ове речи нису пријале. Надмено сам се исправио у ниској хелији: — Није важно, заборави — потапшао сам га по рамену — као што видиш постоје и бољи отрови од арсеника. Ти мораш да одлежиш тридесет година. Видиш, ја, неколико капи аконитина. . . већ следећег месеца добићу помиловање. . . Просто не могу да верујем. Све је испало исувише лепо. . .

Врата хелије са треском су се отворила. Ушао је управник у пратњи два стражара. На лицу му је играо ледени осмех.

— Све би заиста било лепо, господине Робинс. Само, на жалост, заборавили сте на једну станицу. Наша казниона, свака хелија опремљена је најсавременијим прислушним уређајима. . . сваки интересантан разговор се сними. . .

Тридесет година је дуго време. Најгоре је то, што Алберт Вејд не игра шах. . .

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

Џон Пејџ

ЈАХАЧИ РАНЧА »ТОРЧ«

Док је говорио одјекну пушчани
хитац. Метак удари испред његове
главе и подиже прашину. Он се
уплашено трже, припреми
винчестерку, нанишани и поче да
притиска обарач.

Са друге стране, одговорили су му
на ватру. Почео је жестоки
обрачун. . .

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORI

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128102